

Číslo 16, vyšlo 15. dubna 2011. Naše adresa je: <http://hurontaria.baf.cz/sfinga/>
Máme také náhradní adresu <http://kovanda.tripod.com/sfinga/>, zapište si ji prosím do bukmárků.

UPDATE: SFinga vychází v polovině každého měsíce a přihlášeným čtenářům zasíláme předem tento oznamovací Bulletin. Všechna archivní čísla lze stáhnout níže. Toto **nové číslo** lze číst zde na netu nebo **celé stáhnout ve formátu PDF zde: č.16** a číst pomocí čtečky nebo na PC programu ADOBE READER, který je ke stažení zdarma na <http://get.adobe.com/reader/>. Pokud se vám tam po otevření čísla neobjeví vlevo obsah, tukněte tam na ikonku "bookmarks".

Na netu teď uvádíme linky jen na články v novém a posledním čísle, zbytek je v archivu, přístupném v každé sekci.

Vážení přátelé,

Právě vyšlo naše šestnácté, dubnové číslo měsíčníku **SF-inga**.

NOVINKY: Vychází nový časopis VTM určený přímo pro čtečky - více viz sekce JINÉ.
Naše kniha ARTIKULACE je ke stažení na stránce [Artfóra](#) - díky Vám, přátelé.

SHRNUTÍ PRO ČÍSLO 16:

- Už v březnu jsme vytvořili novou sekci **BUX** (čti books :-)) a přetáhli tam minulé články a přidali jeden nový, "KNO plus PŮJČOVÁNÍ EBOOKŮ"
- POSLEDNÍ PRINC** V tomto čísle OPĚT pokračujeme v historickém románu o posledním českém princí Ruprechtovi Falckém.
- ZÁHADY** mají další minidetektivku s otevřeným koncem ("UHODNETE?"), esej **POSLEDNÍ ZLATÁ HOREČKA V KANADĚ**. a článek **TAJEMNÝ NÁPIS**.
- VM** uvádí články **ĎÁBLŮV ADVOKÁT**, Díl 2. a článek **RUDOLF II., J. DEE A E. KELLEY**
- SCIFI** má opět dvě scifi povídky: **POSLÁNÍ** a **PROFESOR SHINEN A KOUZELNÝ DŮM**
- JINÉ** mají opět novou puzzle-šoupačku a další kapitolu z knihy **UMÍME LOGICKY MYSLET?** (díl 9, Alogizmy 6.).

Je zde pochopitelně i nadále naše knihovna **KNIHY OFF-LINE** (sloupec vlevo), kde už je téměř 130 knih (z toho asi 40 už v PDF pro čtečky) a níže si můžete hned stáhnout i nové přírůstky.

NOVÉ ČLÁNKY V DETAILU:

POSLEDNÍ PRINC:

Historický román na pokračování o posledním českém princí Ruprechtovi Falckém. Narodil se v Praze, bojoval v třicetileté válce, později v Anglii proti Cromwellovi, byl královským pirátem, vynálezcem, zakládajícím členem Královské společnosti věd a guvernérem společnosti *Hudson Bay a Rupert's Land* v Kanadě.

ZÁHADY:

UHODNETE? - (aneb Malé detektivky, č.14.)

POSLEDNÍ ZLATÁ HOREČKA V KANADĚ a to v Ontariu

TAJEMNÝ NÁPIS. - aneb paní Perchta

VM = VOJNIČŮV MANUSKRIP:

ĎÁBLŮV ADVOKÁT, Díl 2. - dnes je tento titul všeobecně míněn pro každého, kdo nesouhlasí s oficiální linií . . .
RUDOLF II., J. DEE A E. KELLEY - je to podle mě bombastické

SCIENCE FICTION:

POSLÁNÍ - a složil oběť

PROFESOR SHINEN A KOUZELNÝ DŮM ...svůj oblíbený film o Frankenštejnovi

JINÉ:

HEX12© - naše nová šoupačka

UMÍME LOGICKY MYSLET? (díl 9, Alogizmy 6.) opět další kategorie

POSLEDNÍ VÁLKA SE STÁTY . . .vypálili washingtonský Bílý dům

BUX (čti Books :-):

KNO plus PŮJČOVÁNÍ EBOOKŮ - Neříkají tomu počítač ani čtečka, ale tablet (SFinga16)

Do této sekce jsme přesunuli i všechny starší články se stejným námětem.

STARŠÍ ČÍSLA SFINGY JSOU KE STAŽENÍ VŽDY V TÉ KTERÉ SEKCI. Nové číslo je ke stažení vždy až po 15tém v daném měsíci. Navíc tu máme i archivy:

Archiv 2010: [zde](#),

Archiv 2011 [zde](#)

NOVÉ PŘÍRŮSTKY KNIH KE STAŽENÍ, únor 2011:

* **ENIGMA 2006** [zip](#) nebo [PDF](#) Jansanovy články a povídky z Enigmy, 1.díl

* **GO WEST** [zip](#) nebo [PDF](#) Jan Hurych, Tři roky života na západě Kanady,

* **ILUZE A VIZE**, [zip](#) nebo [PDF](#) Jan Hurych, Eseje o vědě a technice, s autorovou grafikou.

UPOZORNĚNÍ: Protože byla PDF verze knihy **SPOMIENKY . . .**, od J.&A. Višných, příliš dlouhá NA STAHOVÁNÍ, rozdělili jsme ji na dva díly [PDF1](#) plus [PDF2](#) Seznam KNIHY OFF-LINE je už takto opravený.

Ostatní knihy z roku 2010 najdete v sekci **NOVINKY** vlevo. Formát knih ZIP se čte po odzipování v jakémkoliv prohlížeči (browseru), formát PDF pak v Adobe Reader či v digitální čtečce (více detailů v sekci **INSTRUKCE** vlevo) . Celá naše knihovna je přístupná v sekci **KNIHY OFF-LINE** a knihy ke stažení jsou tam seřazeny abecedně. Že jsou také zcela zadarmo, to už také víte - takže nevedeme ani žádné DPH :-).

RŮZNÉ:

• **Anglické stránky CVM**, tj. Vojničova rukopisu, jsou od Jansana a mají většinu zdejších VM článků v angličtině. Najdete je na <http://hurontaria.baf.cz/CVM/> a jsou tam i všechny z minulosti a navíc diskuze. Připravujeme překlad seriálu *Ďáblova advokáta*

A ještě náš citát:

"VĚDOMOSTI BEZ ZKUŠENOSTI JSOU AUTO BEZ KOL - ZKUŠENOSTI BEZ VĚDOMOSTÍ JSOU JAKO KOLA BEZ AUTA."

- Nový Siráno

Vaši *Jan Hurych (Jansan) a Karel Šlajsna (Shinen)*

Náš e-mail: sfinga.jan.zavináč@gmail.com

Noc, opět dlouhá noc. Kolik jich takových už Ruprecht prožil, v bolesti a spánku, který ne a ne přijít. Převaluje se na posteli, snaží se odlehčit svým těžkým plícím, dýchat méně a pomalu. Ale pak už to nevydrží, sáhne po lahvičce s elixírem a zanedlouho pomalu usíná . . .

LINEC.

Zpoza těžkých záclon se vynoří známá postava. "Pojď, Maurici, už jsem na tebe čekal," vítá ho Ruprecht. "Jsem tak rád, že jsi přišel, musíme si spolu moc porozprávět . . . "

"Máš pravdu, ale nejprve mám otázku," odpoví host.

"Jen se ptej, jistě jich máš za těch třicet let dost. Jsem hrozně rád, že jsi se vrátil, že jsme zase spolu."

"Posledně jsi říkal, že život vojenský je plný cti a slávy, ale pes aby ho žil," promluví Maurice.

"Ano, to tvrdím pořád a chci, aby mi to dali na náhrobek. Už proto, že si vojáků nikdo neumí dost vážit - "

" - ale na druhé straně se mi zdá, že jsi na svou vojenskou kariéru docela hrdý, " pokračuje Maurice. "Není to ale paradox?"

"Myslím, že není - chyba přece nebyla na mně,"

"Ale ty jsi si ho zvolil, nemůžeš za to dávat vinu někomu jinému."

"Já nikoho neviním. A ano, zvolil jsem si vojenské povolání jako mladý chlapec, neměl jsem pojem, jaké to ve skutečnosti je," vysvětluje Ruprecht.

"Ale proč? Nešlo ti přece o slávu, ani vést život hrdiny, který, jak

říkáš, je pod psa, " namítá Maurice.

"Ne, bylo to složitější. Byli jsme vyhnanci, ztratili jsme české království i obojí Falc, nikdo nás nechtěl, žili jsme v Holandsku jen z milosti stadtholdera. A už moje jméno mě zavazovalo, dali mi je po Ruprechtovi III, římském císaři a jeden z mých předků byl i Jan Lucemburský, český král a otec císaře Karla IV.

Náš otec Fridrich byl vzdělaný, osvícený a i pohledný člověk, ale voják rozhodně nebyl. Jeho nešťastná role českého krále ho i celou naši rodinu připravila o vše. Hlavně jeho útěk z Prahy, tak rychlý, že ani neměl čas sebrat svůj praporec s nápisem 'Diverti nescio' - 'Obracet neumím'. Zapomněli vzít i královskou korunu a dokonce málem zapomněli i mne. Přitom ta válka nebyla ztracena, sám jeho český pobočník Habervešl z Haberfeldu mu radil, aby zůstal a bojoval dál. Však to i píše ve své knize 'De Bellum Bohemum', co vyšla v Holandsku. Raději poslechl zrádného generála Anhalta a utekl Ostatně co mu zbývalo - jak by mohl pokračovat? Peníze už neměl, utratil je všechny na válku, a spojence také ne. I jeho tchán, anglický král Jakub, mu nepomohl, jen pár anglických dobrovolníků přišlo tehdy bojovat. Chtěl jsem napravit náš obraz v očích světa, ano, že v naší rodině jsou také lidé,

kteří se nebojí bojovat a dobýt nám alespoň tu Falc zpět."

"Máš pravdu, i já se stal proto vojákem. Ty jsi ale odešel z univerzity v Leydenu, což byla škoda, ne? Měl jsi nadání, už ve třinácti letech jsi přece uměl dobře mluvit anglicky, francouzsky, španělsky a trochu i česky. Na filozofii jsi moc nebyl, ale zato mechanika a fyzika ti šla dobře. Tehdy jsi se věnoval geometrii a vědám vojenským, střelbě, jezdeckvu, dobývání pevností, studoval jsi taktiku i strategii. V osmi letech už jsi zvládl vojenský dril, cviky s píkou i mušketou, ostatně byl jsi po celý život znám, jako skvělý střelec z pistole a zdatný šermíř."

"Ano," přitakal Ruprecht, "ale když v roce 1629 zemřel náš ochránce prince Maurice Oranžský – po němž jsi byl zase pojmenován ty – změnila se naše pozice k horšímu. Téhož roku se náš otec vracel s prvorozeným synem Frederikem Henrym na malé bárce z Haagu a narazila na ně jakási velká loď. Náš bratr se utopil, přímo před očima našeho otce, který ho nemohl zachránit. Otec pak zemřel brzo na to, v roce 1632, a následníkem se stal druhý syn, Karel Ludvík, který převzal i povinnost získat naši Falc zpět."

"Pravda," přitakal Maurice, "a zatímco on vyjednával o pomoci se švédským generálem Banérem, ty jsi zatím spěchal obléhat Bredu. Tam jsme se zase potkali a když Breda padla, bylo ti teprve osmnáct. Už tehdy jsi se ale proslavil svou nebojácností a skvělou taktikou. Zatím se ale připravoval útok na Falc, ale ač jsem chtěl s tebou, poslali mě zpátky na studie do Francie. Tehdy jsi poprvé dostal pro sebe celý regiment jízdy, druhý vedl lord Craven, a ještě další, švédský, vedl později proslulý Koeningsmark. Nový císař, Ferdinand III, totiž daroval Horní Falc Maxmiliánovi Bavorskému. Dolní, kterou obsadili a dobyli Španělé, ovšem byla blíž a nabízela se k dobytí. Celou akci, to bylo v roce 1638, vymyslel náš Karel Ludvík, také žádný velký válečník, stejně jako náš otec. Měli jste jen 1500 pěšáků a 2500 dragounů, tedy nic moc. Ale ty jsi byl ve svém živlu, co?"

"Máš pravdu, myslel jsem, že vyhrájeme, že vstoupíme do Heidelberku jako osvoboditelé."

"Vím, slyšel jsem, že se ti tehdy povedl nádherný nový typ útoku s jízdou, který jsi později ještě mnohokrát opakoval, vždy v čele a s odvahou, kterou ti mnozí záviděli. Jenže později vás napadl císařský generál Hatzfeldt. Karel Ludvík ustoupit směrem na Vlotho, kde padl na císařskou přesilu osmi regimentů kyrysníků a jednoho regimentu irských dragounů, který vedl plukovník Devereux. Císařští zaútočili a Karel Ludvík se dal na úprk, přičemž se málem utopil v řece. Ty jsi ale nepřítele odrazil a dokonce ses dostal mezi jeho vojáky, kteří čirou náhodou měli náhodou stejnou barvu stužek jako bylo bílé péro na tvém širáku."

"Jenže dlouho mi to nepomohlo," zasmál se Ruprecht. "Jakmile jsem přispěl na pomoc našemu kornetovi, co nesl náš prapor, poznali svůj omyl a vrhli se na mě. A také na Cravena, který nás následoval a získal během bitvy hned dvě zranění. Nakonec přesila rozhodla a museli jsme se vzdát a to plukovníku Lippemu. Když jsem mu řekl, že jsem plukovník, srazil mi přílbici s hlavy a řekl: 'A sakra, ten je nějak mladý!'. No vidíš, zatímco náš bratr i Koenigsmark z toho vyšli bez úhony."

"Protože ty jsi bojoval za ně a kryl jejich ústup," zachechtal se Maurice. "A pak tě, už jako zajatce, předali plukovníkovi Waltrovi Deverouxovi, kterému jsi podle zvyku nabízel nějaké peníze, jako výkupné. Ten proradný šibal – byl to anglický důstojník - by to byl býval jistě udělal, jako se čtyři roky předtím propůjčil zabít Valdštejna, ale Hatzfeldt pochopil, jakou cenu má pro ně syn císařova úhlavního nepřítele jakožto zajatec a poslal tě se stráží na dlouhou cestu do Rakouska."

Nejprve jsme mysleli, že jsi byl zabit a matka prohlásila, že by to bylo lepší, než být zajatcem císařských. Byl jsi ovšem naživu, ale zatímco ostatním zajatcům, včetně lorda Cravena, dovolili, aby se vykoupili, ty jsi měl pro ně větší cenu jako zajatec a tak tě uvěznili na hradě v Linci."

"Však to bylo poprvé a naposled, co jsem kdy byl vězněm. A starý hrabě Kuffstein se ke mně choval slušně. I u něj to bylo poprvé a asi také naposled, kdy měl nějakého vězně z královského rodu," zasmál se Ruprecht.

"Nevědlo se mi tam špatně: věnoval jsem se kreslení, ještě jsem si totiž pamatoval něco z toho, co měl kdysi učit veliký van Honthorst. A také jsem studoval vojenství: měli tam bohatou knihovnu a hodně knih v němčině. To bylo

dobře, latina mě nikdy moc neseseděla. Tam jsem také vylepšil Dürerův přístroj na kreslení perspektivy, který jsem o mnoho let později předvedl anglické královské společnosti nauk.

Císař měl se mnou ale jiné plány: parně na radu Jezuitů chtěl, abych se stal katolíkem. Ne teda, že by mi pak vrátil české království, ale byl by to pro ně velký triumf."

"A je to pravda že guvernér Kuffstein - bývalý luterán, která konvertoval ke katolíkům - do toho přesvědčování zapojil i svou dceru?" zeptal se Maurice.

"To nevím, já vždy věřil, že Zuzana Marie se zamilovala do mě samotného – to bylo tehdy, když jsem maloval její portrét. Bylo jí teprve šestnáct, ale byla už dospělá, krásná žena."

"Vím, řekl jsi jednou, že to byla 'nejdokonalejší z krásek své doby, vynikající nejen krásou těla ale i ducha'. A slyšel jsem, že se v pozdějším životě třikrát za sebou vdala," nadhodil s úsměvem Maurice.

"To nevím, pro mě ale vždy zůstane mou první láskou, i když třeba ne tou úplně jedinou," usmál se Rupert. "O svatbě ovšem nemohlo být ani řeči, moje matka ostatně pro mě měla jiné plán a sice s Margueritou de Rohan, však i Tobě jí nabízeli, když jsem jí odmítal."

"Ano," zasmál se Maurice. "A se stejným výsledkem. Ale že by byla Zuzanka tvoje první láska? To ti nevěřím, děvčata se kolem tebe motala už na tvé návštěvě u strýce v Londýně, byl jsi ostatně z naší rodiny nejhezčí," odporoval Maurice,

"Mysli si co chceš, ale bylo to opravdu poprvé, kdy jsem poznal ženu, míním milostně i tělesně. A Zuzana má pořád v mém srdci nesmazatelné místo: byla krásná, milá a vždy ji budu obdivovat."

"Vím, k mužům jsi byl často i arogantní, ale k ženám jsi se vždy choval jako gentleman. Ale máš přece i jiné hezké vzpomínky na Linec. Dostal jsi tehdy darem z Anglie od lorda Arundella pudla, který tě pak provázel celou dobu, co jsme válčili v Anglii, do každé bitvy šel s tebou. Dal jsi mu jméno "Boye", byl bílý, malý, ale statečný, jako jeho pán," zasmál se Maurice.

"Ano, ten pes byl můj věrný společník a máš pravdu, byly to v Linci i někdy celkem příjemné chvíle, na které rád vzpomínám. To vše se ale později změnilo: když se nepodařilo švédsko-francouzské armádě dobít Linec, nezbyvalo než vyjednávat o mém propuštění mírovou cestou. Zatímco se snažila nejprve naše matka a pak i strýc Karel přes anglického vyslance lorda Thomase Roe, kardinál Richelieu z politických důvodů zajal Karla Ludvíka a držel ho s tebou a ostatními bratry v izolaci - byli jste na tom vlastně jako já.

Uvažovalo se, že bych mohl být vyměněn za polského prince Kazimíra, kterého zajali Francouzi, ale tak daleko to Richelieu nechtěl nechat dojít. Později ovšem viděl, že mu můžete být vy i já víc užiteční na svobodě. A tak když ti dovolil, aby ses vrátil do Haagu, dal jsi se ke Švédům a začali jsme hned na dálku plánovat můj útěk. Kuffstein se to ale nějak dozvěděl a hned mě dal pod stráž: hlídalo mě osobně dvanáct mušketýrů a dva strážní s halapartnami," zasmál se Ruprecht. " A to nepočítám posádku hradu, kterou už dávno zvýšili, pro případ, kdyby se Švédi pokusil hrad dobýt."

"To jsme také plánovali, ale nedošlo k tomu. Tehdy jsi se také potkal s arcivévodou Leopoldem a je zajímavé, že ač oba jiného vyznání, byli jste si hned sympatičtí".

"Ano, byl to jemný a laskavý muž. Ač byl velitelem císařské armády, válka mu byla celkem lhostejná. Byl to on, který přemlouval svého bratra, císaře Ferdinanda III, aby mě propustil. Když se tehdy Jezuitům nepodařilo udělat ze mě konvertitu, chtěl císař, abych alespoň uznal suverenitu katolické církve. Ani s tím jsem pochopitelně nesouhlasil, tak zase požadovali, že musím pořádat o pardon za to, že jsem napadl jeho, Ferdinandovu říši.

"Proč to ale chtěl, je celkem jasné," dodal Maurice. "Měl už jsi už reputaci jako skvělý válečník a navrhli ti jako kompenzaci vést císařskou armádu proti Francouzům a Švédům – a to prosím už když byli blízko Lince! Ač se takové změny lokality tehdy dělaly běžně, ty jsi to bral jako normální zradu: Gustav Adolf býval spojenec našeho otce a po něm i kancléř Oxenstierna. Jedině oni by nám tehdy mohli vrátit, co jsme ztratili.. A já jsem tehdy zrovna sloužil v té švédské armádě a kdyby se nám bývalo podařilo tě osvobodit – byl jsi koneckonců válečný zajatec - jistě by ses k nám přidal a toho se nejvíc báli.

Z těch císařových nabídek se ovšem dělalo špatně také Maxmiliánovi Bavorskému, ale z jiných důvodů: dostal naši Falc od císaře do svého léna a bál se, že bys ji za vojenské zásluhy na straně císaře mohl dostat zase časem zpátky. Proto dělal vše možné, aby císaře přemluvil proti tobě.

Tehdy se ale právě do toho vložil Leopold : v roce 1640 táhl se svou armádou k Ratisbonu a zastavil se v Linci. Když

tě poznal, hned se za tebe u císaře přimluvil. Ty jsi jim pořád dělal potíže s tím propuštěním a tak konečně vymysleli jediné řešení z této překerní situace. Musel jsi souhlasit a jedinou podmínkou: slíbit, že už nikdy nepozdvihneš meč proti císaři. Asi se tě hodně báli, když jim hlavně tohle leželo na mysli."

"Ale hlavně chtěli už to nesmyslné věznění nějak ukončit," řekl Ruprecht. "Ovšem ten slib, že nebudu bojovat proti císaři, to už se slíbit dalo, válka se pomalu blížila ke konci. Napsal jsem o tom slibu ještě strýci do Anglie a ten mi to dokonce dal víceméně jako rozkaz. Na podzim roku 1641 mě tedy, po téměř třech letech, konečně propustili. Zbývalo jen ještě poděkovat císaři a políbit mu ruku, na tom trval - koneckonců byl pořád i můj císař.

I to se vhodně narafičilo: na jednom z podzimních lovů jsem prostě zabil kance a daroval jej přítomnému císaři jako dar. Když pak pokynul, políbil jsem mu teda ruku, jen jakoby ze společenské slušnosti. Zavezl mě do Vídně, kde mě přijali s úctou a respektem, císař se mnou dokonce hrál tenis. Ještě se znovu snažili mě získat na jejich stranu, ale já spěchal do Holandska a pak do Anglie."

"Byla to hlavně zásluha lorda Roe a to, že ho strýc hodně pobízel. Však víš, proč. Moc tě potřeboval: občanská válka v Anglii byla na spadnutí a on neměl žádnou kavalérii, natož schopného velitele pro ni," zachechtal se Maurice.

"Jistě. Lord Craven, který nám už tolikrát pomohl finančně, mi poslal peníze na cestu. Stavil jsem se ještě v Praze, městě, kde jsem se – to bylo tehdy před dvaadvaceti lety – narodil a ani ne rok starý, zase nuceně opustil. Ale to byla už jiná Praha, zkatolizovaná a morálně zdecimovaná. Svoboda, ať už náboženská či jiná, prostě neexistovala: všude vládli cizinci a Jezuiti. Lepší část národa už dávno odešla do exilu, když mohla."

"Byla to částečně naše vina, otec je opustil právě v době nejtěžší," prohodil Maurice.

"Nemůžeš ale dávat vinu jeho synům, stejně jako já nedávám nikomu vinu za svoje uvěznění," odporoval Ruprecht.

"Když jsi dorazil do Haagu, zdál jsi se všem pohublý a nějak víc dospělý," řekl Maurice. "A tvoje sláva tě už předešla, oslavovali tě jako hrdinu. A vidíš, dnes tvrdíš, že vojenský život je vhodný jen pro psa. Vím, hodně jsi zkusil, i těch zranění máš víc než by jeden spočítal . . ."

"Ale tys mě nepochopil: měl jsem na mysli něco jiného. Mě šlo o to, jak se ke mně daleko později - po tom všem, co jsem pro ně udělal - někteří zachovali. Nasazoval jsem za ně život, a i když jsem jim přinesl mnohá vítězství, bylo jim to málo. Po vojácích vždy přijdou politici a seberou jim vděčnost těch, pro které oni bojovali. Strýc Karel, ten mě dokonce obvinil ze zrady, jen proto, že jsem v Bristolu zabránil zbytečnému krveprolití, když už byla válka stejně prohrána."

"Jistě: někdo vyhraje válku, ale jiný vyhraje mír. Takže ty uznáváš, že i sama válka je vlastně zlo, ne?" zeptal se Maurice.

"To jsem neřekl: je válka útočná ale je i válka obranná. Spravedlivá a nespravedlivá. Zabíjení nepřátel nebo naopak vraždění nevinných civilistů. Válku by měli mezi sebou vést jen profesionální vojáci - ti ví, že jsou na smrt, že musí zabít nebo být zabiti. Tam to má účel."

'Morituri te salutant' aneb 'My jdoucí na smrt tě zdravíme' – jak zdravili gladiátoři římského císaře. My jsme vlastně byli jen takoví gladiátoři. Jen pro zábavu jiných."

"Něco takového," přitakal Ruprecht. "Vím, napsali toho o mě v té Anglii v pamfletech hromadu špatného, ale tak to nebylo. Snažil jsem se být přísný, ale spravedlivý. Ne jako Cromwell, který se mstil i na obyvatelstvu. Ale vidím, že možná se mnou nesouhlasíš . . ."

"Do jisté míry nesouhlasím. Ano, to, že jsem byl otrokem, mě hodně změnilo. Četl jsi Cervantesa? Ten byl otrokem pět let a přesto se z něho stal -"

"- vím, *humanista*," přerušil ho Ruprecht. "Tak se jim přece říká a ano, četl jsem jeho Dona Quichota. Ale on tam Cervantes naopak ukazuje, jak svět odměňuje dobro zlem, on se Quichotovi i místy posmívá . . ."

"Myslím že ne, bratře, on se posmívá nám, naší době. On viděl dál, než my. Svět se mění, to jen my zůstáváme stejní." "Ano, svět se mění, ale měníme se i my. Ovšem zda k lepšímu, to bych neřekl," odporoval Ruprecht.

"Snad máš pravdu," odpověděl mu Maurice a najednou vidí, že jeho bratr usnul. A tak zase zmizí, jak přišel, tiše a nenápadně. . .

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Bydlel jsem totiž tehdy (1996) poslední rok v Saskatchewanu, asi 3000km na západ od Ontaria a zpět k Huronu jsem se měl stěhovat až o vánocích téhož roku. A tak jsem to všechno propás' a dozvěděl jsem se to až z novin. Ptáte se co? No přece ten největší poslední *gold rush* v Kanadě, teda alespoň za posledních pár desítek let, a stálo tam:

"Moderní zlatá horečka propukla v září 1996 v oblasti Temagami v severním Ontariu. Nejen že se tam vytyčovaly "klejmy" (pozemky pro zaregistrování), ale navíc vše probíhalo tradičně a hladce. S rostoucím zájmem o nález zlata v těchto místech se tam totiž poslední dobou stěhovalo víc a víc geologů i horníků a jako výsledek by byly vykáceny velké lesní plochy, hlavně borovicové. Povolená oblast a počet klejmů byl tedy uměle omezen a přistoupilo se k tradiční metodě "stampede" tj. udělal se časovaný závod typu "kdo dřív přijde, ten dřív bere".

17 září (to se dobře pamatuje, to jsou mé narozeniny) se tedy konalo ono masové" zabírání klejmů na ploše 617 hektarů. V této ploše, kterou teď uvolnila vláda pro dolování, se totiž nalézají bohatá ložiska zlata, mědi, diamantů, zinku a bůhví čeho ještě.

"Zabírání" se dělo tradiční formou závodů a začalo to přesně v devět ráno. Stovky lidí se ale probíraly tou oblastí už několik dní předem, aby si to jaksi "okoukli". Účastníci se postavili na startovní čáru a na daný povel vyrazili. Samotné zabírání klejmu trvá pro tým pěti prospektorů asi čtvrt hodiny, tj. musí oběhnout čtverec o straně jedné míle (ne všichni, každý jen jednu stranu a co dělá ten pátý, to nevím), zatlouct rohové kolíky a označkovat na cestě stromy pomocí záseků. Tohle všechno se musí udělat (v Ontariu, na rozdíl od jiných provincií!) ještě před registrací. Co ještě přidává na napětí je to, že i na ty nejvzdálenější claimy se musí dorazit od startovní čáry, tj. celou tu cestu, než se může začít značkovat.

Historicky vzato, dříve se závodů zúčastnili hlavně běžci, jezdci na koních a kryté vozy. Teprve později přišla auta s motocykly a dnes

se už používá všechno, i helikoptéry. Žádné dopravní prostředky totiž nejsou vyloučeny. Jedna firma z Washingtonu si dokonce najala dvě závodní družstva z místních škol. Ekologové (zde se jim říká enviromentalisté) kupodivu vůbec na ten den neplánovali žádné protesty - možné je, že se někteří z nich závodů i zúčastnili :-).

Tak to vidíte. zatímco já si na západě v klidu oslavoval mé já nevím už kolikáté narozeniny, v Ontariu zatím budoucí milionáři "spurtovali" (pádili) se sekerkou k vytyčenému - ale ještě ne vytyčenému - cíli. Kdyby mě to bývalo napadlo dříve, mohl jsem tam alespoň poslat manželku, aby to za mě "vyklejmovala". Jenomže co kdyby si to napsala jen na sebe a pak se se mnou nechtěla o to všechno zlato rozdělit?

Pokračujeme zde s malými detektivními příběhy bez konce, u nichž máte uhodnout kdo, co či jak - to záleží na otázce - provedl popsany zločin. Jde o to nalézt jistý, zde uvedený detail, který to prozradí (za použití logiky a ostatních fakt). Detektiv Příhoda zde řeší případy, na které strážmistr Doufal prostě nestačí. Všechna jména osob jsou zcela vymyšlena a nevztahují se k žádné - živé či mrtvé - osobě.

Řešení z minulého čísla (Uhodnete?, č.13):

Jak se už Příhoda zmínil, je možné, že si někdo hrál s brzdami auta nebo prostě selhaly. Jenže brzdy samy o sobě tak rychle neselžou, opotřebovávají se pomalu a dobrý řidič by to zjistil. Pošťáci také mají ve zvyku svá auta kontrolovat sami: přeřízlou hadičku brzdné kapaliny by jistě hned našli.

Detektiv Příhoda ale naznačil, že mohlo jít ještě o něco jiného, co se v článku neprobíralo - ale co, to už neřekl - mohl jít o zamknuté či rozbité řízení. Také posilovací systém může selhat "naráz", ale jen když se mu pomůže :-), Navíc je zde ještě ruční řízení, takže lze volantem řídit, ale je třeba vyvinout větší sílu. Přesto je možno auto udržet se na vozovce. Pokud by se ale zablokovalo anebo jinak porušilo - například zlomená torzní tyč - pak řídit auto opravdu nejde. Taková tyč by mohla být naříznutá, aby se zlomila někde cestou a ono naříznutí je vidět jen velmi zblízka. V takové situaci se řidič nejprve snaží zjistit, co se stalo s řízením a nemyslí na okamžité brzdění. Při dostatečné rychlosti stačí pár okamžiků, aby vůz sjel s vozovky a naboural se

NA STARÉM HRADĚ.

"Pane Příhoda, tohle není služební případ, ale pořád mi to vrtá hlavou." prohlásil Doufal, když si o přestávce dával s Příhodou čistou Kolu – byli totiž oba zrovna ve službě.

"No já na historii moc nejsem," vymlouval se detektiv. „Ale je-li to dost zajímavé, můžeme si to alespoň teoreticky rozebrat. O co vlastně jde?“

"Ale je to taková historická 'whodunit', něco jako ta kniha „Ve jménu růže“.

"To má něco společného s Rožmberky?" zeptal se detektiv.

"Ale ne, tohle se jmenuje „Zánik rodu Kunčaftů" vysvětloval strážmistr.

"To má asi být Kunštátů, ne?" zasmál se Příhoda.

„Máte pravdu, mě se tyhle staré rody pletou. Tak on ten hrabě - nebo to byl baron? - ale to je jedno, prostě ten pan Jeník z Kunštátů měl syna, který usiloval o jeho život, dceru, která usilovala o jeho život a snad každý na tom hrabství usiloval o jeho život.“

„No to je dost podezřelých. Ale z čeho? Neříkejte, že ho nakonec dostali," zasmál se detektiv.

„Myslíte toho vraha? Tam jsem to ještě nedočel.“

„Ale ne, myslel jsme toho Jeníka. A jak to udělali?" zeptal se Příhoda

„No to právě nevím!“ .

„ Neříkejte, že nevíte, jak zahynul. Jak by jinak poznali, že je mrtvý?“ divil se detektiv.

„ Ale ne, to poznali, že nedýchal a neklepalo mu srdce,“ vysvětloval Doufal.

"No tak vidíte, záhad aje vyřešena, „zasmál se detektiv.

„Ale právě že není, nevíme KDO to udělal!“ rozčiloval se strážmistr. No tak to dočtete, oni to tam určitě uvedou," zasmál se Příhoda.

„To já právě nechci, mě zajímá, zda bych na to s vaší pomocí nepřišel sám, bez čtení, " vysvětloval policista.

„A tak, už chápu. Co všechno o tom v knize napsali?: Především scénu smrti, to tma je?“ „ale ano, bylo to při večeři. On ten Jeník měl svého ochutnávače, to víte tehdy se otravy bláli jako čert kříže. A zrovna při tom řekla jeho dcera Anička, že to víno ochutná sama, což také udělala a podal – tne samý pohár – svému otci. No a tne se napil a zcepeněl . . .“ A nemohlo to být něco jiného? „ zeptal se Příhoda. „Ne,“ řekl Doufal. „Privolaný felčar jasně našel, že byl otráven jedem.“ „No tak otráven jedem, no a co má být?“ zasmál se detektiv. „Vy se schválně děláte hloupým, pane detektive,“ durdil se strážmistr. „Jak to mohla ta dcera udělat, když se přece každý díval?“ „No asi to nevyměnila,“ nadhodil Příhoda. „Já nejprve myslel, že třeba mu jen dala nějaké omámení a že ho pak vedle otrávil ten felčar, byvše bohatě odměněn tou Jeníkovou dceruškou“ „nebo synáčkem, „ připomněl detektiv. „ Ale to by asi také ona padla omámena, A padla?“ „No právě, že nepadla. Nebo že tam nenápadně něco vysypala,“ „Vždyť jste sám říkal, že by to museli hosté vidět., „ namítl Příhoda. „Ale jedno řešení by tu bylo, ne?““ „A které?“ zeptal se Doufal. „No přece to vaše, na které chcete přijít, „ zasmál se detektiv, dopil Kolu a šel vyšetřovat vraždu provazochodce, který se zničehonic zřítíl v blízkém cirkuse.

Řešení přineseme příště, spolu s další minidetektivkou.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Na obrázku je paní Perchta z Rožmberka, která je též známa jako Bílá paní. Byla dcerou Odřicha II z Rožmberka a Kareřiny z Vamberku, kteří ji proti její vůli provdali za Jana z Lichtenštejna. Byl to krutý a despotický muž, jenž ji neustále zle týral. Až teprve manželova smrt ji osvobodila. Odstěhovala se k bratrovi Jindřichovi IV. z Hradce. Prožitá utrpení v ní probudilo soucit s chudými a prý i věštecké schopnosti. Zemřela r. 1476, ale po své smrti bývá vídána v bílých šatech a to jak v sídle Vítkovců, tak i v Jindřichově Hradci. Tolik tedy stručně historie.

Zjevování duchů vysvětlují odborníci tím, že lidé s velmi silným citovým nábojem zanechávají po smrti na místech, kde žili, otisk svého já, které je za určitých podmínek viditelné jako nehmotný fantomický přízrak. Tajemný nápis prý ukazuje cestu k pokladu. Další verze tvrdí, že ten, kdo nápis vyluští, vysvobodí Bílou paní, a její duch konečně najde klid. Jak už se mnohokrát ukázalo, pověst nemusí být daleko od pravdy.

JENŽE!

Já sice nejsem odborník na umění, ale přeci jen mám dojem, že stylově obraz pochází z mnohem pozdější doby, než ve které Perchta žila. Totéž platí i o šatech, které má na sobě. Něco takového se nosilo mnohem později. Nicméně se mi povedlo na netu najít obrázek paní Perchty- podobu posuďte sami. Je tedy obraz překreslen ze staršího originálu? Pokud se nenajde, zůstává otazník. A tajemný nápis?

Na jeho vyluštění je malá naděje- znaků je příliš málo. Mnohem obsáhlejší Voynichův manuskript odolává už více než 400 let. Další problémem je to, že podle mého mínění je předposlední znak vidět částečně a z posledního jen kousek. A je určitě poslední? Vyjmutí z rámu je ovšem nemyslitelné. Když jsem viděl obraz poprvé vzpomněl jsem si na to, že prý věštila a spojilo se mi to se Slepým mládencem.

Tento muž se setkal s Karlem IV. někdy v r. 1362 a „hůlkou do prachu před sebou napsal písmena:K-V-Z-A-L-J-V-R-L-F-M-R a ujistil Otce vlasti, že z nich lze vyčíst jeho následovníky a také je císaři vyjmenoval.“ Jedná se tedy o nějakou věštbu? Nevím, spíš ne.

V podobném postoji je vyobrazen dr. Faust na známém obraze, tj. stojí v kouzelném kruhu, s hůlkou v ruce, kterou ukazuje na znaky. Tyto znaky jsou zároveň součástí kruhu a ochranný kruh kolem mága je tedy tvořen nápisem. Takže kouzlo? Podívejme se na obraz! Perchta stojí před vchodem do jeskyně, což může symbolizovat vchod do podzemí, do tmy, do nebytí. Za ní se temné mraky roztrhly a prosvítá jimi světlo.

Podle esoteriků je ukončení velké (silné) magické evokace provázeno atmosférickým úkazem (blesk, zahřmění, přeprška, prudký poryv větru). Byla by tedy nesmyslná představa, že Perchta před svou smrtí vytvořila nějaké silné kouzlo nebo kletbu, jejíž následkem je to, že se jako přízrak vrací zas a zas? (Esotericky = její astrální já je kouzlem

udržováno v místě jejího původního fyzického bytí). Pak by (opět podle mágů) opětné správné přečtení nápisu kouzlo či kletbu zrušilo a přízrak tím uvolnilo. To by to ovšem nebyla práce pro kryptology, ale pro mágy, protože do kruhu bývaly vpisovány tzv. *pantakly* a ne písmena.

Ale třeba je pravda úplně někde jinde. Pochází-li obraz opravdu z pozdějšího období, je možné že malíř podle podobizny paní Perchty vytvořil svou romantickou představu o tom jak před smrtí vytváří kouzlo. A nápis? Malířova fantazie...

Mě osobně se nejvíc líbí představa silné kletby. Třeba i proto, že součástí nápisu jsou tečky, které ho patrně rozdělují na jednotlivá slova. Proč tedy píše o „malířově fantazii“? Protože si myslím, že by vůči vám nebylo fér nezmínit se i o této možnosti.

Takže: zkusí někdo přečíst nápis a vysvobodit ducha paní Perchty? Třeba se mu za to odmění a ukáže mu cestu k pokladu! Podle pověsti ostatně už jednou cestu k pokladu ukázala, a to tak, že prošla na určitém místě zdi. Když nechal Petr Vok z Rožmberka zeď na tom místě rozkopat, objevil tam poklad.

Zdroje:

Z. Patrick: Silnější než Däniken II.

J. Veselý: Slavné grimoáry minulosti.

E. Kriseová: Perchta z Rožmberka

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

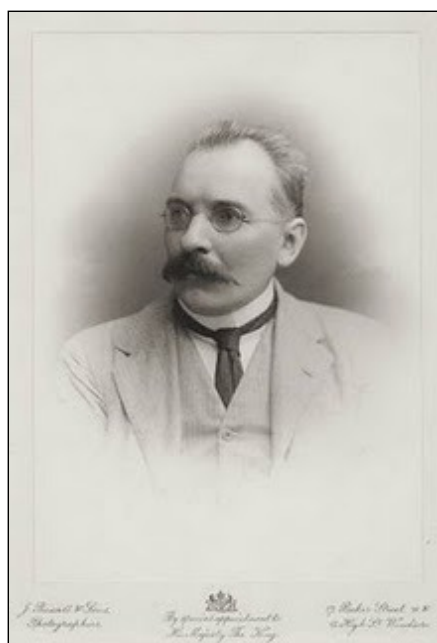
Autor : ©Jan B. Hurych

Název : ĎÁBLŮV ADVOKÁT, Díl 2..

Je to už přes deset let, co se zúčastňuji mezinárodního výzkumu Vojničova rukopisu (VM). Přitáhlo mě k němu nejenom to, že je to - po stu letech, co ho Vojnič koupil a zveřejnil některé jeho stránky s výzvou, aby se veřejnost snažila o přečtení téhož - pořád ještě záhada nad záhadami. Stále totiž ještě neznáme autora, písmo ani jazyk.

Už od začátku jsem zaujal ve VM výzkumu pozici jakého "d'áblova advokáta". Ten název je ovšem klamný - církev jej sice stále ještě používá pro úředně jmenovaného protihráče při zkoumání osob, které by měly být prohlášeny za svaté, ale dnes je tento titul všeobecně míněn pro každého, kdo nesouhlasí s oficiální linií. . .

Wilfrid Vojnič

Ano, oficiální linie. Co to vlastně znamená? Na netu Beinecke library je aplikována tzv. **provenience**, neboli původ VM. Byla víceméně napsána ještě Vojničem a byla převzata jen s malými přídávky, tedy historií VM po Vojničově smrti, případně novými výzkumy.

Co mě zarazilo, byl právě ten fakt, že se jednalo jen o přidání, přičemž se tam mylné Vojničovy domněnky nechaly beze změny. Nový výzkum byl tam celkem ignorován a i ona "přidání" vlastně nejsou změny – to by podle definice znamenalo "zrušit to staré a nahradit to novým". Tím ovšem nechci říci, že Vojnič neměl velké zásluhy o výzkum VM. Měl a opravdu veliké, ale při tak málo dostupné informaci – nikdo vlastně nic o IVM nevěděl - je pochopitelné, že se v leccem mýlil. A je jen správné to opravit a on sám by byl první, kdo by to udělal, kdyby ty nové informace měl.

Začal jsem tušit, že výzkum VM za posledních sto let hodně stagnoval a navíc o výzkumu před Vojničem nemáme vlastně žádné zprávy. Proto z tohoto souboje mozků vychází VM stále jako vítěz. Ne, že by nebylo dost nápadů, ale většinou nikam nevedly. A pokud ano, tak spíše zaváděly, takže teď **víme daleko víc o tom, co VM není**, než co VM opravdu je :-).

To mě přimělo k tomu, že jsem napsal čtyřdílný článek o VM do mé Hurontarie (nejprve anglicky a když to mělo ohlas tak i česky, protože v té době se VM nikdo nevěnoval :-). Článek byl plný otázek, většinou pertinentních, ale i hodně i impertinentních :-). To vzbudilo zájem výzkumníků VM - ale zase jen zájem, žádné pozitivní reakce nikam nevedly. Já sám jsem se ale nemohl zbavit mé skeptické funkce **d'áblova advokáta** a navíc – na rozdíl od advokátů normálních – mně šlo hlavně o pravdu :-).

Později jsem přepracoval můj článek do knihy a tam už byly i částečné odpovědi na moje otázky. Knihu jsem po deseti letech stáhl – moje návrhy řešení se ukázaly převážně pracné a po tom, kdy jsme je přezkoušel v praxi, i nesprávné. Proč to nepřiznat, když jsem na to většinou přišel sám :-). Rozhodl jsem se přesto dál pracovat na řešení V,M. Byl jsem ovšem optimista – byl to úkol nejen nad mé síly, ale patrně i nad možnostmi celého týmu, pokud by se takový vytvořil. Časem jsem rozjel řadu výzkumů, které jsem - podle dobré tradice ostatních výzkumníků – nedotáhl do konce. Pravda, většinou to nemělo cenu, dostal jsem se vždy k nějaké bariéře, kterou nešlo přelézt a podlézt ji jsem nehodlal. Někteří výzkumníci se sice sami postavili do pozice egyptologa, který přitesává pyramidu, ale taková metoda je jen trapná – nakonec jen uvidí, že už nemají co přitesávat: z velké pyramidy zbyl jenom malý náhrobní kámen.

Naučil jsem se však jedno: původní - a nebojím se říci i naivní - naděje, že se mi VM podaří pílí či nějakou náhodou nebo štěstím vyřešit, se ukázala klamnou. Velkou část života jsem totiž už předtím dělal ve vědeckém výzkumu a vím, kdy je třeba přestat, než se výzkum změní v pouhou mystifikaci. To neznamená, že celé to cvičení v objevování neobjevitelného bylo zbytečné: právě naopak: podobně jako Rudolfův alchymista Werich ve známém filmu sice

neobjeví elixír života, ale zato výborné lepidlo, je dobrým příkladem takových výsledků podobného výzkumu. Poučil jsem se z toho, že jsem měl pravdu hlavně v jednom: dělali jsme to špatně a i já jsme toho dobrým příkladem.

V této sérii článků bych rád popsal chyby, které se v takovém výzkumu dají udělat. Je totiž všeobecně potvrzeným faktem, že jeden nález či řešení přináší vždy nejméně dva nové problémy, často větší, než byl problém původní :-).

(pokračování)

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Vím, že o těchto pánech už toho bylo napsáno moc a moc a to i na dřívější Enigmě nebo současné Sfinze, ale jen málokdy odolám přechíst si o nich něco znova a doufám, že se dozvím něco nového. Zajásal jsem tedy, když jsem uviděl prosincové číslo časopisu Živá historie, kde na titulní straně byla reprodukce známého portrétu Rudolfa II. Od Arcimbolda. Lákavý byl i titul: Šílenec na českém trůně?

Údajný Rudolf II, podle Arcimbolda
, v 3D verzi zde podle <http://www.talariaenterprises.com/>

ihned císaře pro magii. Učil ho prý (enochiánský) jazyk, kterým mluvil Adam v Ráji a ukázal mu dutou (!) kouli, kterou používal pro komunikaci s duchy....Nechápu odkud autorka čerpala tyto informace, když sám J. Dee ve svém deníku podrobně popisuje své jediné krátké a nešťastné vedené setkání s císařem (tato část přeložená do češtiny vyšla v časopise Logos).

Zdá se, že má pravdu paní Petra Chourová, která píše, že autoři většinou opisují jeden od druhého. Je fakt, že ona nelenila a ověřovala si vše jednak v Klementinu, v knihovně Karlovy univerzity, ale i přímo v Londýně v British Library, a to včetně omylů a nesmyslů, které se postupně zažijí tak, že je lidé mají za prokázané.

(Vím, že to sem ale nepatří, ale nedávno jsem v jiném časopise objevil podobnou perlu: .. v r. 1960 se nedopatřením podařilo americké vládě sestřelit sovětský průzkumný letoun U2... Uznejte, že tento skvost jsem si nemohl nechat pro sebe. Takhle se také tvoří dějiny!)

Výše zmíněné paní Petře Chourové vyšla nedávno kniha: **J. Dee a E. Kelley- alchymisté nebo šarlatáni?** v nakl.

Libri. Kniha je precizně podložena osobním studiem původních pramenů a je v mnohém velmi překvapující.

Tak například se nepodařilo najít doklad o tom, že by Kelleymu opravdu za nějaký podvod byly uříznuty uši (ale tím není řečeno, že tak nestalo - dodávám já) i když pravděpodobně měl nějaké problémy se zákonem.

Mě osobně nejvíce zaujalo to, že v době, kdy se seznámil s J. Dee, nejspíš ještě nevlastnil tzv. spis sv. Dunstana. Ten získal až někdy kolem roku 1582 a nikoli z Glostebury, ale během výpravy do Norwicks Hillu. Délka trvání této cesty je nejistá, protože další zmínka o Kellym se objevuje až téměř po roce. Krom tohoto spisu, patrně alchymistického, ale přivezl ještě další (knihu?) napsanou zvláštními znaky. Dee píše, že byla napsána hieroglyfy.

V této souvislosti jsem si nemohl nevzpomenout na Barešův dopis A. Kircherovi ve které „náš „ tajemný manuskript popisuje jako napsané hieroglyfy. Já vím, že tehdy jakýkoliv spis napsaný neznámým písmem byl označen jako hieroglyfy a usuzovat z této poznámky, že je zde řeč právě o Voynichově manuskriptu by byla čirá spekulace, ale na druhou stranu..... proč ne? ?

Víme přece o tom, že J. Dee vzal celou řadu těch nejvzácnějších rukopisů sebou do Prahy a zde je během svého pobytu pro různé zájemce přepisoval, čímž si vydělával na živobytí. Aby toho nebylo málo, tak i J. Dee, který vlastnil velmi rozsáhlou knihovnu, v ní měl i spis psaný neznámým písmem, který se mu nedařilo rozluštit.

Tohle by si zasloužilo další bádání, pokud je vůbec ještě možné něco objevit. Překvapivé je i to, že Kelley nejspíš neměl souboj s Hunklerem, jak se traduje. Jde patrně o záměnu dvou osob z různých dob.

Důvodem jeho zatčení a uvěznění na Křivoklátě bylo nejspíš to, že císaři došla trpělivost a rozhodl se vynutit si na něm prozrazení tajemství transmutace .

Také velmi často tradovaná historka o Kellyho mučení, kterého se měl účastnit sám císař, který osobně opaloval jeho boky pochodní, je spíše jen k pousmání. Stejně tak i ta o tom jak hrdinně odolával a nic neprozradil. Ono totiž nebylo co. I Kellyho dopis, který později císaři napsal, je jen plný bezobsažných blábolů. (ovšem drtivá většina alchymistických spisů nebyla ani o chlup lepší).

Zatčení z důvodu tehdy zakázaného souboje zpochybňuje i to, že Kelley díky dvorské šeptandě nejspíš tušil, co se na něj chystá, protože část svého majetku převedl na svou manželku a bratra, což mu nepomohlo, protože pak byl zabaven i ten a Johana se ho už nikdy zpět nedomohla. Kelley mimochodem vlastnil nějaký čas i tzv. Faustův dům na dnešním Karlově náměstí v Praze. Historie tohoto domu je velmi zajímavá a uvedli jsme ji v minulém čísle SFingy.z

Naposled ještě něco: to, že J. Dee po svém návratu zjistil, že jeho knihovna byla spálena a dožil svůj život v chudobě, není pravda. Knihovna byla rozkradena, ale část se mu podařilo sehnat zpět. Některé knihy mu byly dokonce i vráceny a dokud žila královna Alžběta, udržoval si její přízeň i když, pravda, nebyl už v takové oblibě jako před svým odjezdem. Teprve po její smrti o něj nástupce Jakub I. už neměl žádný zájem a Dee dožil v ústraní. I když to, co mu nejvíce scházelo, byla sláva a uznání.

Kniha P. Chourové je doplněna o řadu odkazů svědčících o tom, že velmi důkladně vše prostudovala (však na toto téma napsala i diplomku) a rozhodně ji všem, kteří o toto téma mají zájem doporučuji. Na <http://libri.cz/kniha.php?kniha=542>

si můžete přečíst alespoň ukázkou, nebo si knihu objednat.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Karel Šlajsna

Název: PROFESOR SHINEN A KOUZELNÝ DŮM

Vždy, když profesor Shinen přijížděl na kopec a prohlížel si svůj dům hřálo ho vědomí, že práce, kterou si s ním dal, nebyla vynaložena nadarmo, i když to byla pěkná fuška. Hned, když ho poprvé uviděl a zjistil, že na dveřích je nápis: NA PRODEJ rozbušilo se mu srdce.

Byla to prostě láska na první pohled. Jakmile byly formality s koupí vyřízeny, nelitoval žádné námahy a otravoval fasádníky tak dlouho, až mu namíchali tu správnou fádni a depresivní šedou barvu. Pak ji doplnil o několik vhodně zvolených prvků, které opticky vzbuzovaly dojem, že dům je nahnutý, což iritovalo místní stavební úřad natolik, že na něj v pravidelných intervalech posílal statiky. Shinen s pohnutím vzpomínal na to, jak přicházeli mávající nadutě úředním povolením. Profesor je vždy vlídně vítal a s laskavým úsměvem je nechával pracovat.

Jejich dravčí úsměv však brzy mizel jak tající sníh na jaře, nervózně začali kontrolovat své přístroje a jejich tužka, jindy ostrá jako meč samurajův se jim v ruce zdánlivě začala kroutit. Brzy vyčerpání usilovnou prací, která nedávala vytoužené výsledky, dávali se na potupný ústup a nezděravě končili ve spárech psychiatrů.

V další fázi nechal Shinen pokrýt střechu plechem a na něj pečlivě namalovat polorozpadlou doškovou střechu. Před plastová okna byly instalovány viklající se veřeje. Jen se strašidelným skřípotem měl profesor problém. Nakonec ho vyřešil vestavenými reproduktory a magnetofonem se smyčkou.

Opakovaně si přehrával svůj oblíbený film Frankenstein a v hale nechal instalovat přesnou repliku zařízení.

Pak si řekl, že je na čase také udělat něco se zahradou a tak brzy začaly na místní oddělení policie chodit anonymní dopisy upozorňující na to, že se v domě dějí pokusy hrozné podstaty a oběti pak profesor za měsíčních nocí pohřbívá na zahradě.

Vbrzku se dostavil výsledek v podobě kolony aut. Vpředu jeli místní policisté následováni několika autobusy k prasknutí nacpanými odborníky a pracovní četou. Jako poslední přijel černý vůz s černými skly s agenty v černém s černými brýlemi.

Zatímco místní postávali a nervózně přešlapovali v hale a nejistými pohledy si prohlíželi monstrózní vybavení, odborníci se rozlezli po domě jako mravenci a nanášeli všude prášek a fotili každé místo, které se jim zdálo být podezřelé. Pracovní četa mezitím v potu tváře obracela zahradu vzhůru nohama a federálové se poflakovali po domě s rukama v kapsách a tvářili se důležitě.

S blížícím se večerem musel Shinen konstatovat, že odvedli perfektní práci. Dům byl plný prachu a vypadal nádherně zanedbaně, zatímco venku místo úhledných záhonů a pěšinek byla děsivá spoušť, stromy byly vyrvány z kořenů a ze skalky zbyla jen hromada kamení.

Shinen byl spokojen a mnul si ruce jak lehce a hlavně lacino sipořídil zpustlou a neutěšenou zahradu.

Uvažoval i o tom, že si nechá narůst plnovous a dlouhé vlasy, které pak bude udržovat pečlivě rozčuchané, ale pak uznal, že to není příliš pohodlné a rozhodl se v tomto bodě pro kompromis. Zajel do vzdáleného města do prodejny divadelních kostýmů, kde se ovšem trochu divili, že shání kostým Santa Clause uprostřed parného léta.

Obleku se zbavil u nejbližší popelnice a převlek si pak brával, když jezdil na nákupy, kde občas uprostřed davu lidí utrousil poznámku o krvi nebo počtu svých obětí, doprovázenou pečlivě nastudovaným tichým šíleným smíchem.

Úspěch byl vždy naprostý, neboť lidé se rozprchli jako splašená ptáčátka. Shinen se v duchu smál doopravdy.

Posléze stavebnímu úřadu došli psychicky nevyšinutí úředníci a ani policie nereagovala na další anonymy, lidé se jeho domu začali vyhýbat a tak si zamnul ruce a řekl si, že je čas přejít k další části plánu- k hrůzným pokusům nelidské postaty jejichž oběti by pak za úplňku pohřbíval na zahradě.

Všechno šlo skvěle, ale i strašidelný dům žije svým vlastním životem a má své plány a tak zrovna když odbíjela půlnoc a profesor Shinen měl na dubovém stole přivázanou vlnitou blondýnku a slintal ji do dekoltu v představě toho co s ní bude provádět, pohnuly se dřevěné parkety v hale a objevily se stovky štíhlých zelených rukou, natáhly se po Shinenovi, pevně ho uchopily a nedbajíc jeho zoufalého vytí, táhly ho sebou do hlubin jako hračku pro nepopsatelné příšery z Podzemních prostor.

Malý poryv větru obrátil cedulku na dveřích, kde bylo napsáno: „otevřeno- vstupte bez vyzvání.“

Na druhé straně byl nápis: NA PRODEJ.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

POSLÁNÍ.

(Gotická povídka)

Willův otec, starý Connolly měl tři syny: první syn, Gustav, měl zdědit jejich farmu a druhý syn, Tony, už měl univerzitní vzdělání, takže si už jaksi vybral svůj podíl z dědictví předem. Na třetího syna, Willa, už nic nebylo, takže ho prostě neměl štěstí. A tak, když Connolly zemřel, mohl Will buď pracovat pro Gustava nebo opustit jejich rodinnou farmu. V tom prvním případě by se nic nezměnilo: stejně předtím také otročil, jen za potravu a nikdo pro něj nikdy neměl ani vlídné slovo. Byl prostě taková černá ovce rodiny, dokonce bez vlastní zásluhy. Nebyla to ani ničí vina, věci se už prostě tak měly od té doby, co se narodil. Jeho matka zemřela, když byl ještě malý chlapec a když se jeho otec znovu oženil, vyčetl mu později, že není jeho pravý syn, že je jen důkazem matčina nemanželského hříchu. Jeho macecha to ovšem věděla také a přesvědčila starého Connollyho, aby ho nedal do své poslední vůle.

Život je ale nemilosrdný a kolem dokola nebylo žádné zaměstnání. A tak se Will vydal na jih, kde prý se dal sehnat nějaký job. Byl zvyklý na těžkou práci a bral tedy kteroukoliv, co se mu cestou naskytla. Pracoval většinou jako nájemný dělník na farmách, tesař, cowboy a dokonce i rozvážel zboží, když nebylo nic jiného k sehnání. Ale peníze, které za to dostával, velice rychle zmizely a nových jobů bylo čím dále tím méně. Brzo si musel vybrat mezi hladověním a žebráním a tak se nedivme, že zvolil to druhé. Bylo to snadné, ale rozhodně ne lehčí: jak tam tak postával na rohu s kloboukem v ruce, lidé přecházeli, aniž by mu něco dali a většina z nich se ani na něj nepodívala. Byl tam prostě nováček a oni šetřili své peníze pro místní žebráky.

Třetího den, když konečně zjistil, že to nepracuje, přišla nějaká stará paní a dala mu pár drobných, takže si mohl koupit v obchodě jeden mizerný sendvič, který ovšem jeho hlad moc nezahnal. Našel si tedy v okolí jednu starou stodolu a spal tam až do rána, kdy se probudil ještě víc hladový. I vrátil se tedy zpět do městečka a dál nastavoval klobouk - nic jiného mu ani nezbývalo. Ale bylo to ještě horší, než ten den předtím. Žádný anděl spásy se tentokrát neobjevil a tak strávil noc s krutými bolestmi v břiše. Konečně přece jen usnul, aby se pak probudil zase jen hladový a desperátní. Nikdy v životě se ještě necítil tak ponížený a nevěděl, zda to byla jeho vina, nebo zda je tenhle svět opravdu tak hrozný

místo, kde se nešťastník ani nemůže najíst.

"Možná, že bych měl jít zpátky," řekl si. Koneckonců otročit pro mého bratra - nikdy si nezvykl *Gustavovi* říkat "nevlastní bratr" - není to nejhorší, co mě může potkat. A možná, kdyby nedej Bůh zemřel . . . Pak si ale vzpomněl, že druhý bratr, *Tony*, by určitě po *Gustavovi* zdědil vše. *Tony* ale žije ve městě a na farmě by sám nedělal; ani by nevěděl, jak. A tak by musel *Will* otročit i pro něho, což by asi bylo ještě horší, protože, pokud si pamatuje, *Tony* uměl utrácet a šetřil jenom na druhých lidech. Ne, nemohu jít zpět - usoudil *Will*. Když si umýval u studny obličej, měl už rozhodnutí uděláno. Ve stodole našel starý provaz. Vyšel ven a usedl pod strom. Rudý javor to byl, stejný, jaké byly i u nich na farmě. Udělal na provaze oprátku, tak jak se to kdysi naučil, když byl ještě kluk a ostatní mu pak tu jeho zručnost záviděli.

Náhle ho někdo zatahal za rukáv. Byla to ta stará paní, co mu dala předtím ty peníze, vlastně jediný člověk, který mu v tom městečku něco dal. Rychle schoval provaz, aby nevěděla, k čemu se chystal.

"Mladý muži," řekla, "chcete si vydělat víc peněz?"

"Nevím," zaváhal *Will*, "vracím se zrovna domů, na sever. Pocházím totiž odtamtud, z hor."

Podívala se na smyčku na provaze, který vyčuhoval z trávy, ale nezmínila se o tom. Místo toho pokračovala: "Vy vypadáte, jako když umíte pracovat s náradím a já opravdu potřebuji zručného řemeslníka, víte? Moje stará farma potřebuje opravit a protože jsem vdova, nemám nikoho, kdo by to udělal. Zaplatím vám opravdu dobře, " slibovala.

"Jak to víte, že umím pracovat s náradím?" zeptal se *Will*.

"Ach bože," řekla, "tolik otázek! Nemůže to počkat až po snídani? Já sama už mám hlad a myslím, že vy také.

Pojďme ke mně; není to daleko a tam si to pak vše můžete rozmyslet."

Proti tomu *Will* nic nenamítal. A po snídani by už nadšeně souhlasil se vším. Bylo sice už dávno po sklizni, ale zato farma potřebovala mužskou ruku. Opravil jí tedy vše, co na něm chtěla: okna, židle i schody, namaloval stěny domu a ano, také i plot. Opravil střechu, čerpadlo s větrníkem, dokonce i traktor, který to už hrozně potřeboval. Dnešní farmář totiž musí tohle všechno umět; řemeslníka neseženeš a když ano, opravy jsou příliš drahé. A *Will* pracoval dokonce tak dobře, že za měsíc už nebylo na farmě co opravovat. On to věděl a *Miriam* - tak se totiž ta stará paní jmenovala - to věděla také.

Jednoho dne mu řekla, že sis ním chce promluvit. Posadila ho v jídelně na ošoupaný, obstarožní gauč. Uvědomil si, že mu chce něco důležitého říci, patrně že jeho práce je u konce a že si nemůže dovolit další, vlastně už zbytečné, výdaje. Nejprve váhala, jakoby se nemohla rozhodnout a přejít přímo k věci. A než mohla opravdu něco říci, *Will* začal sám: "Hádám, že mi chcete něco povědět. Chcete mi říci, že už tu kolem pro mě není žádná práce. A máte ovšem pravdu."

"Ano," odpověděla, "na neštěstí to je pravda. Je to ovšem vaše vina, jiní řemeslníci by toho využili a protahovali by to jen jak by mohli. Mohl jste mít pro to ovšem jen dva důvody: buď jste tak pospíchal, abyste mohl odejít, anebo jste prostě příliš poctivý. Myslím si, že ten druhý důvod je ten pravý. Mám pro vás ale ještě jednu práci, vlastně jde spíše o laskavost."

"Jistě," řekl *Will*, "udělám, cokoliv si budete přát. Byla jste ke mně velmi hodná, takže vám to dokonce udělám i zadarmo. Dejte mi tu nejtěžší, nejméně příjemnou práci, vše udělám, jen mi řekněte, co."

"Ne, ne!" zarazila ho, "Ještě nic neslibujte, není to tak lehký úkol. Především musím vědět, že to uděláte dobrovolně. Za druhé vám musím říci, že když řeknete ano, nebudete si to pak moci rozmyslet a od toho odejít," dodala.

"OK, " řekl *Will*, "nejprve mi tedy řekněte, o co jde."

"To je poněkud dlouhá historie," vysvětlovala, "tak si nejdřív vezměte nějaké zákusky a já vám zatím udělám kávu. Budu zpět za chvíličku."

Seděl tam a přemýšlel, co může být proboha tak těžké. Než ale mohl na něco přijít, už byla zpátky s kávou a pokračovala: "Už víte, že jsem vdova - ztratila jsem manžela před dvěma roky. A před nějakou dobou mi navíc řekl

můj doktor, že mám smrtelnou nemoc."

"To je mi líto," řekl Will a myslel to zcela upřímně. "A to není vůbec žádná naděje?"

"Přála bych si, aby byla, ale není - je to nevyléčitelná choroba. Navíc se mi poslední dobou stalo něco - ale zní to poněkud podivně a doufám, že se tom u nebudete smát."

"Proč bych se měl smát?" zeptal se nechápavě. "Jednou v noci jsem uviděla mého manžela Paula ve snu a představte si, on ke mně mluvil a už věděl, že brzo zemřu. Řekla jsem mu, že mi nevádí, když umřu, protože už jsem stará a nemám nikoho. Jedné věci že se ale bojím, totiž té bolesti při umírání. Bylo mi řečeno, že prý jsou hrozné. Řekl mi, že se to dá zařídit, ale nejprve musím zase něco vyřídit nejprve já."

"Jste si jist, že to chcete slyšet?" přerušila svou řeč.

"Ovšemže," řekl, "a vsadím se, že se něco najde, co bych mohl pro vás udělat. Ale nerozumím proč - "

"Porozumíte, jen mě to nechte dokončit. Paul chce, abych si někoho našla, kdo by měl to zvláštní posláni: totiž donést mou prosbu tam, kde on teď je."

"A jakou prosbu by měl ten posel přinést?" zeptal se jí, pořád ještě nechápaje.

"Prosbu? No prostě si tam udělat výlet a dát mému manželovi na papíru tu žádost, že chci umřít bezbolestně, on už ji předá dál a zařídí to. Nu a Paul by mu pak řekl, že je to zařízeno."

"To je vše?" divil se Will. Najednou mu to došlo: "Ale on je přece mrtev, jak ho může někdo vidět? To by ten posel musel také - "

"Ano," řekla prostě, "musel by nejprve zemřít. To by bylo právě to jeho *"posláni"*, víte, jako že byl vyvolen pro vyšší účel. Tak to teda řekl Paul, já sama těm věcem nerozumím."

"Nu to zní opravdu trochu bláznivě," připustil Will. "Ale co, vždyť to byl jen sen!"

"To ano, ale já měla ten sen několikrát za sebou a pak se objevil tento papír - " Podala mu papírek, který s sebou přinesla s tou kávou.

Pohlédl na něj, ale bylo tam jen něco nečitelně napsáno. "Ale já to nemohu přečíst," namítl, když si to prohlédl důkladněji a pak dodal: "Jen jedno slovo tu přečtu, něco jako *"posel"*, ale to může znamenat cokoliv. Možná, že to jen iluze, to se stává, když - " nedokončil, nechtěl říci na plná ústa, že se to stává umírajícím.

Její pohled mu ale řekl, že si to nevymyslela, ale že tomu pevně věří. Na druhé straně je fakt, že nevysvětlitelné se nedá vysvětlit, to věděl už dávno. Navíc, pokud ona tomu věří, není na světě síla, která by jí přesvědčila o opaku. A ten nápad o lidské oběti se mu zdál opravdu nesmyslný.

"Doktor vám možná dal nějakou halucinační drogu. Existuje například jeden druh houby - " nevzdával se.

"Nikdo jiný tu se mnou nežije kromě vás. Nadrogoval jste mě snad vy?" zasmála se, ale ne příliš vesele.

"Možná, že to je v té medicíně, co dostáváte," nadhodil.

"Už žádnou neberu, nemá to cenu, už mi to nepomůže," odporovala.

"Ani proti bolesti?"

"Tu ještě neberu, protože by prý později méně zabírala. Vím, že od určité chvíle to bude silnější a silnější - a to mě děsí."

Nechtělo se mu ptát, ale musel, i když už znal odpověď: "A vy myslíte, že já bych mohl být ten posel?" Vlastně to bylo jen takové konstatování, ne otázka. "Pravda, dala jste mi práci, útulek, byla jste na mě jako vlastní matka, kterou jsem vlastně ani nepoznal, dokonce jste mě - "

" - zachránila, když jste se chtěl oběsit?" doplnila.

"Vy jste o tom věděla? Takže vy jste mi nepomohla z laskavosti - ne, teď už tom u rozumím! Jste jako ti ostatní: oklamala jste mě, abych vám teď musel vrátit vaši laskavost. A já blázen jsem si myslel, že jsem konečně našel alespoň jednoho dobrého člověka tady na zemi . . . "

"Nebud'te hloupý," řekla, "v té době jsem ještě ty sny neměla! A byla bych vám pomohla, i kdybych předem věděla, že mi nepomůžete. To totiž je zase moje *"posláni"*, pomoci někomu, kdo je v nesnázích, víte? A nechci, abyste to dělal jen ze vděčnosti. Chci, abyste to udělal, jen když si budete myslet, že je to opravdu dobrý skutek, že je to zase

vaše "poslání", jakkoliv to zní bláznivě. Ovšemže vás nebudu - a ani nechci - nutit, abyste to pro mě udělal jen z laskavosti."

"Asi ne," souhlasil, "ale dlužím vám hodně a mám tedy jakousi morální zodpovědnost k vám. Jak teď mohu říci ne?" "Ale ovšem, že můžete říci "ne"! Co je nějaká bolest staré, nikomu neužitečné ženské, jako jsem já, proti ztrátě mladého života, jako je váš?"

"Počkejte," něco ho napadlo, "přece musí být nějaké jiné řešení! Neřekl vám Paul, jak se dostanu zpět? Že bych sice umřel, ale - jak je to v pohádkách -- zase oživnul?"

Podívala se na něj smutně a zmařila jeho naděje: "Ne, nic takového mi neřekl. To by asi bylo moc lehké rozhodování. Nic takového vám nemohu slíbit, to by nebylo správné. Ale já také nechci vaši odpověď hned. Přemýšlejte o tom a u večere mi řeknete svoje rozhodnutí, ano?" A odešla. také on vyšel z místnosti a vylezl nahoru do pokojíku v podkroví, který mu hned napoprvé přidělila a už cestou si uvědomoval, jak veliký problém to bude rozhodnout se opravdu správně.

Ale věděl, že to pro ni neudělá. Ostatně co si vůbec myslí, že je? Jistě, strávil zde dobrý měsíc, byla na něj hodná, ale cena za to vše je příliš vysoká. Proč se vůbec tak bojí těch bolestí umírání? Přece to nemůže být tak zlé, ne? Nu asi ano, doktoři by jí nelhali, neměli přece důvod. Ale jiná věc je bolest a jiná věc je umřít. Člověk snadněji vydrží bolest, když ví, že to přežije. Ovšem když ona ví, že zemře, jak může vůbec s tou bolestí úspěšně bojovat? A také proč? Není divu, že se jí to zdá zbytečné - ať ji nechají umřít hned a bolesti si nechají pro sebe. "Vidíš," říkal si, "proč vlastně nezvolí sebevraždu? Ale asi o tom přemýšlela, ale je příliš náboženská a sebevražda je smrtelný hřích, to věděl i Will. Ona asi věří, že ten její Paul je v nebi a že by se tam pak nedostala.

Zasmál se tomu - sám nebyl vůbec nábožensky založený. Navíc nemohl Bohu odpustit, že ho nechal, aby se narodil nevlastní a tím ho připravil o vše - a to ještě hned na začátku, jak se narodil. A žádné modlitby na tom nemohou nic změnit. Probíral si svůj život od samého počátku a musel uznat, že si také ale hodně pokazil on sám. Koneckonců on sám byl jedno velké zklamání a už přece dokonce pomýšlel i na sebevraždu. Pravděpodobně by to ale asi stejně neudělal a Miriam ho tedy vůbec nezachránila. Další věc, za kterou jí nemusí být vděčný, ušklíbl se. A pak ho napadlo, že ho ona jen tak zkouší.

Ale proč? Asi ne, na to byla příliš vážná, tak daleko by nezašla. Ale počkej, řekl si, proč ona vlastně potřebuje jeho oběť? Třeba jenom chce, aby hned odešel, možná, že se bojí, že by jí mohl zabít pro peníze a tak ho chce vystrašit! A jak by vlastně měl do toho podsvětí jít? To ona ho nejprve musí zabít? Rozhodl se, že se jí na to zeptá.

Nesmysl, řekl si hned nato. Celý ten její nápad je jen velký nesmysl! Je to jen bláznivá představa staré ženy. Bojí se prostě těch bolestí a neví, jak se tomu vyhnout. Možná, že si opravdu myslí, že si takhle nějak tu bolest "odmyslí". Co má ale Will dělat? Možná, že by ji učinil šťastnou, kdyby jen řekl ano; stejně je to, co ona chce, zhoła nemožné. Ovšem ona by ho mohla zabít, když tomu bude věřit. Na druhé straně, zabít by ho mohla, i když řekne "ne! Ano, nesmím věřit těm jejím řečem o dobrovolnosti - řekl si.

Ano, ona je blázen, tak je to. To je jediné vysvětlení. Musí jí pochopitelně říci "ano", aby rozptýlil její obavy a pak v noci utéct, co nejrychleji a nejdál, jak jen může. Šťasten, že to tak chytře rozřešil, sestupoval dolů po schodech, aby si dopřál poslední večeri.

Miriam nebyla vůbec překvapená, když souhlasil. Jen se ujistila, že je jeho rozhodnutí naprosto dobrovolné. A řekla mu, že je hodný chlapec, což prý věděla už od začátku, hned jak ho poprvé uviděla. "Ale jste si opravdu jistý?" opakovala. Přitakal, snad až moc ochotně. A pak se oba vraceli každý do svého pokoje, oba šťastni, ale každý z jiného důvodu.

Will za nějakou dobu usnul a najednou se ocitl jakoby v jiném světě. Nejprve nevěděl, kde se nachází. Náhle došel k

nějakým dveřím, na které zaklepal. Něčí hlas za dveřmi se ho tázal: "Vy jste ten posel? "

"Ano," řekl Will a dveře se trochu pootevřely. Prostrčil otvorem papír, co držel v ruce a čekal, co bude. Muž v obleku popravčího ho uchopil za košili a spolu s popravčími pacholky ho vtáhl dovnitř a pak někam dolů, do sklepení. Tam ho přikovali k nějakému žebříku a začali ho mučit. Napínali ho jako na skřipci, pálili mu železem chodidla i boky, nalévali do něj horkou vodu a šlehali ho bičem, až krev stříkala na podlahu. Rány pak polévali horkým olejem.

Několikrát ztratil vědomí, ale vždy ho něčím vzkřísili a pokračovali v mučení. Jak dlouho to trvalo, nevěděl; vypadalo to jako věčnost. Vzpomněl si, že tak nějak jim v katechizmu líčili peklo. Vůbec nerozuměl, k čemu se vlastně měl přiznat - na nic se ho neptali ani nic nechtěli vědět. Začal prosit, ať ho raději zabijí, ať už ho déle nemučí. Konečně přestali. Popravčí vytáhl z kabátu lahvičku s nějakým lektvarem a nalil mu ji do hrdla. Za několik minut osahal Willovi tep, pozvedl mu víčko u oka a prohlásil: "Je mrtev. Naklonil se Willovi k uchu a zašeptal: "Řekni Miriam, že ji očekávám."

V tom okamžiku se probudil, posadil se na posteli a snažil se vzpamatovat z toho strašidelného snu. Byl unaven, nesmírně unaven - a ten sen byl tak skutečný, tak živý! Podíval se na své tělo, ale tam nebyly žádné stopy po mučení. Vydechl s úlevou. Pak si vzpomněl na slib, který dal Miriam i na to, že se rozhodl v noci utéct. Jenže teď už bylo ráno a tak si rychle sbalil ranec svých věcí - nebylo jich mnoho - a šel dolů na snídani, rozhodnut, že pak hned uteče. Vešel do prázdné jídelny, pak do kuchyně, ale ani tam nikdo nebyl. Rozhodl se, že se podívá, co je s Miriam, tolik jí byl alespoň dlužen, než odejde. Jak tak stoupal po schodech, nemohl si nepomyslet, jaký že je vlastně zbabělec.

Dveře do jejího pokoje byly lehce otevřené. Zavolal ji jménem, ale nikdo se neozval. Vzkročil dovnitř a spatřil ji. Ležela na posteli, ruce sepjaté jako k modlitbě. Oči měla zavřené a nehýbala se. Přistoupil blíže a zkusil jí puls. Byla mrtva, ale její tvář měla mírumilovný úsměv - vypadalo to, jako kdyby zrovna usnula. Na nočním stolku byl dopis, adresovaný Willovi.. Otevřel ho a četl:

*"Milý Willy,
děkuji ti, že jsi vzal ty moje bolesti na sebe, bylo to do tebe opravdu odvážné. Odcházím z tohoto světa, abych se potkala s mým Paulem. Učinil jsi mě šťastnou a jestli ti to může být nějakou náhradou za ty bolesti, co jsi pro mě vytrpěl, odkazuji ti za to tuto farmu. Jsi hodný chlapec a tak ti přeji, abys žil dlouho a byl hodně šťastný,*

Miriam."

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Pokračujeme zde novou knihou z naší populární série "UMÍME . . .", která vyjde později celá a to v obou formátech (ZIP a PDF). Navazujeme tím také částečně na knihu UMÍME DISKUTOVAT?, která je ještě pořád ke stažení zdarma, viz naše knihovna. Není ovšem nutné onu knihu o diskuzi číst předem.

Pozn.: Jako i v jiných zdrojích, kategorie alogizmů se zde překrývají a názvy se liší, takže bychom se mohli hádat, jak se který ten případ jmenuje. našťěšť to, jak se co nazývá, zde není zrovna to nejdůležitější, důležitý je použitý trik :-).

Asi se vám zdají naše příklady moc zjednodušené, ale o to právě JDE. Dokážeme-li si ty složitější převést na jednoduché vzorky, poznáme, kde je zakopaný pes. Já vím, zde se už někdy několikrát opakujeme, ale ujišťuji vás, že příklady jsou i pro podobné případy různé (a tedy i jinak zajímavé) a jde spíše o způsob, jakým nás alogizmy klamou. Můžete si je například přizpůsobit k reklamám podomních a jiných obchodníků, abyste pochopili, jak staré jsou ty triky, co oni používají a jak jsou stále účinné.

Čím to asi je, že my lidé se tak snadno necháme oklamat? Moje zkušenosti se psy jsou takové, že pes, který vám věří, se dá oklamat lehce. U lidí je to navíc tím, že často nepoznáme klamné premisy, jindy nás zase nenapadnou jejich špatné následky. Také lidská snaha vše kategorizovat může být značně zavádějící - viz škatulkování na "dobré" a "zlé". A to nemluvím o různém významu slov, která mají stejnou výslovnost a často i stejný zápis a přece znamenají něco jiného (např. věta "život je pes" by pro Marťana právě dorazivšího na naši planetu patrně znamenala, že tu někde existuje nějaký pes, který se jmenuje Život. :-).

Nejprve teda opět rozbor k minulému kvízu.

9) S ODVOZENÍM, DEDUKCÍ (DEDUKTIVNÍ).

9a) Náhoda.

Pravidlo nezahrnuje daný případ. Toto je též jeden z Aristotelových alogizmů. Příklad: Nic není zadarmo. Takže když nezaplatíš, nedostaneš ani tu polévku v Armádě spásy.

Obrana: např. zavedením k absurditě: Nic je přece nula, prostě není to žádná věc ani myšlenka, prostě "NIC" - jak je tedy možné, aby se za to platilo?

9b) Běžný názor

Když tomu věří většina, bude to pravda. Příklad: Lidé věří, že je politici podvádějí. A oni je také podvádějí.

Obrana: Ale policajti přece nepodvádí jen proto, že lidé něco věří, ale za zcela jiným účelem. nebo si myslíte, že policajti podvádějí jen proto, aby jim lidé věřili? (Pozn. Víím, tohle poslední je demagogie, je to vlastně jen použití jiného alogizmu, protože jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá :-)

9c) Běžná praxe

Když to dělají druzí, musí to být dobře. Příklad: Ale všichni i přece kouří, kdyby to škodilo, tak by nekouřili.

Obrana: Totéž co 9b - dokonce se to lépe odráží: Náš soused vyskočil z okna, to musím také?

9d) To chce otázku

Také už tu bylo. Důkaz kruhem. Příklad: Musí to být pravda - kdyby to nebyla pravda, tak by to neříkali v TV.

Obrana: Zde je možná i trochu jiná: Podle stejné logiky to nemůže být pravda, protože v TV se, jak známo, lže :-)

9e) **Ekologický alogizmus**

Posuzování jednotlivce podle skupiny. Např.: Všichni rybáři jsou tiší blázni.

Obrana: je sice možno vyžít směšnosti slova "tichý" ve spojení s rybáři, ale jde to i jinak - slyšel jsem jednoho rybáře křičet, když chytil rybu. Takže si to opravte: Všichni mínus jeden :-)

9f) **Výjimka**

Posouzení skupiny podle jednotlivce. Příklad: Jejich dědeček je v blázinci. Celá ta rodina je bláznivá.

Obrana: Do kolikátého kolena to platí?

10) S ROZPTÝLENÍM, tj. ODVENÍM POZORNOSTI (DISTRAKTIVNÍ).

10a) **Autorita**

Odvolání na někoho, kdo tomu má rozumět, Příklad: Náš doktor říkal, . . .

Obrana: nestudoval v Plzni? :-)

10b) **Emoce**

Plést si pocity s příčinou. Já ty hady nenávidím, nejen ty jedovaté. V jejich očích je smrt.

Obrana: Vy jste ji tam viděl? A v jednom oku nebo v obou?

10c) **Zesměšnění**

Útok na osobu, ne na logiku. Příklad: On je tak tlustej a chce nám vykládat o sportu.

Obrana: Proč ne? Když mohou o sportu mluvit hubení, ale nespportovci . . .

10d) **Útok na osobu**

a tím odlákat od problému. Příklad: Náš fyzikář je takovej suchar, on se ani neusměje. Proto nemají studenti fyziku rád.

Obrana: To náš fyzikář se vždycky smál, když nám dával pětku. A přesto jsme fyziku nemilovali :-).

10e) **Dvě otázky, jen jedna odpověď povolena.**

Příklad: Mohl bys mi pomoci a odnést to?

Obrana. Pomoci bych ti mohl, ale odnést to ne.

10f) **Spiknutí, konspirace.**

Ovšem že mimozemšťané tu už přistáli. Ale vlády světa to vše tutlají, proto nemáme důkazy.

Obrana: Nic netutlají, ufoři totiž viděli, jaký tu máme nepořádek a tak radši zase odletěli.

10g) **Falešný kompromis**

Extrémy neplatí, pak platí třetí verze, kompromis. Příklad: Jedni říkají, že podpora nezaměstnaných tvoří pracovní příležitosti, jiní říkají, že tím národ chudne. Pravda je, že to asi nemá vůbec žádný vliv.

Obrana: právě naopak, má to obojí vliv. Do jistého procenta nezaměstnanosti platí to první, od jistého nahoru platí to druhé. Poznámka: To je opravdu fakt a je to tak evidentní, že ekonomové, kteří to nevědí, by měli vrátit školné a jít radši do politiky :-).

10h) **Falešné dilema.**

Protože neplatí A, musí platit B. Příklad: Protože nejsi z města, musíš být z venkova.

Obrana: ani to, ani ono: já jsem z předměstí :-)

10i) **Falešný následek**

Předpoklad: Když utrhne kobylce všechny nohy, tak po zapísknutí nevyskočí. Kobylky tedy slyší nohama.

Obrana: A vidí ušima, ne? (Poznámka: Kobylky mají skutečně sluchové orgány na předních nohách, ale uvedený důkaz je neplatný: nemá-li kobylka žádné nohy, mohla by slyšet jak chtěla a přece nevyskočí :-)

10j) **Bezvýznamnost.**

Vydávat vedlejší příčinu za hlavní. Příklad: Po flámu mě vždy bolí hlava. Dneska mě bolí hlava, musel jsme tedy včera být na flámu.

Obrana ironií: Choroby vždy napadají nejslabší části těla, nebude to snad od toho?

10k) **Mnoho otázek.**

Také už tu bylo. Zdánlivě související otázky zcela odvedou pozornost. Příkladu netřeba.

Obrana: To často používají aktivisté, aby zavedli hovor jinam. Je třeba je přivést zpět, protože tam zřejmě nemají dost silné body (viz biomasa :-).

10m) **Otrávená studna**

Zdiskreditovat osobu ještě než promluví. Příklad: Skoro každá pomluva.

Obrana: Velmi těžká, nevíte s čím přijde. Pak je nejlepší ukázat karty: pokud je to, co oponent řekl, nepravda, žádat důkazy nebo bude označen za lháře. Pokud je to pravda, pak zkuste 10k) :-)

10n) **Rudý herink.**

Jak už jsme psali, uzená ryba odváděla pozornost psů při honu na lišky. Příklad: blízko vysokonapětového vedení se rodí hodně defektivních dětí.

Obrana: Rodí se tam ale daleko víc zdravých dětí, znamená to teda, že vysoké napětí je velmi zdravé :-)

10o) **Repetice, opakování.**

Už Goebbels říkal, že tisíckrát opakovaná lež se stává pravdou. U politické korektnostistačí daleko míň :-)

Obrana: Normální korektnosti se říká "pravda", pro politickou korektnost mám jiný název: je rtonáhubek, prznění svobody slova.

10p) **Slaměný panák**

Útočí se na falešný terč. příklad: Dřív se vše svádělo na Rusáky, dnes jsou vinni Američani.

Obrana: Nikdo neříká, že Američané jsou svatí, ale ve většině případů zjistíme, že za hodně věcí nemohou ani Rusáci ani Američani, ale my sami, tak například krádeže a korupce.

10r) **Styl vítězí nad podstatou.**

Povrchní hodnocení. Příklad: Frantu si vezmu, umí dobře tancovat.

Obrana: Chcete říci slečno, že bude tancovat, jak budete pískat?

A teď už naše dvě nové kategorie.. Vaším úkolem bude popsat - pro daný příklad - logickou chybu, které se v něm mluvčí dopustil a příště si to zase zkontrolujeme.

11) FALEŠNÁ PROHLÁŠENÍ, PŘÍMO S ÚMYSLEM KLAMAT (FALSEHOOD)

Sem patří lži, nehorázné lži (a statistiky, jak pravil Mark Twain :-). Ale vážně: politici lžou často, protože doufají, že si to nekontrolujeme. Jak poznáme, že lžou? lehce: když se jim pohybují ústa . . . O lžích si ještě promluvíme v jedné celé kapitole později.

11a) **Ujištění.**

Nejpodlejší klam: Řečník vyloženě lže a spoléhá na vaši důvěru. To je oblíbené u všech politiků, bez rozdílu barvy. Snad proto, že si myslí, že jsme všichni blbí. Důvěra je totiž cit nebo spíše naivita. Příklad: Věřte mi, já bych vás nezradil. Mám na mysli jen vaše blaho. Komunista, to zní hrdě.

11b) **Falešná analogie nebo metafora**

Spojení bez vzájemného vztahu. Příklad: Franta je blbec. Karel je jako Franta, Karel je teda také blbec.

11c) **Falešná příčina**

Důkaz se neuvádí, protože neexistuje nebo by musel být klamný. Každopádně se zdá, že důkaz existuje a je nevyvratitelný. Příklad: Chytil jsem na rybách vyrážku.

11d) Falešný kompromis

Falešný průměr, střed, spojení nespojitelného. Příklad: Josef má pravdu, a Tonda říká něco jiného, ale má taky pravdu. Každý má teda trochu pravdu.

11e) Falešný následek

Chceš-li něco vyvrátit, najdi zdánlivou příčinu, která má evidentně nesprávný výsledek. Pak ukážeš, že ona příčina je špatná. Příklad: Pavel ti řekl, že jsem byl doma? Ty nevíš, že Pavel pořád lže?

11f) Falešná dvojakost

Viz 11d). Příklad: Bud' lže nebo mluví pravdu .

11g) Falešné rozdělení

Viz 11d a f). Příklad: Bud' lžu já nebo on.

11h) Falešná otázka

Odvádí od tématu nebo naopak falešně obviňuje. Příklad: Už nejezdíš nad limit?

11i) Zbožné přání

Převádí pouhé podezření na realitu. Příklad: Že nepije? Jo, tomu bych opravdu chtěla věřit.

12) INDUKTIVNÍ, PŘENOSEM ZE SPECIFICKÉHO NA VŠEOBECNÉ (INDUCTIVE)

Zde jdeme od konkrétního, specifického, k obecnému A to pomocí chybné generalizace. Je to častý případ špatné logiky - zapomínáme, že ani "dobrá" logická indukce sama není nikdy perfektní (jen ta matematická, prý :-)

12a) Kompoziční (skládací)

Dáme dohromady pár fakt a z toho usuzujeme celý komplex. Příklad: Ty zpíváš, já zpívám - asi chodíme do stejného pěveckého souboru.

12b) Falešná analogie

Totéž, co 11b) Jiný příklad: Ryba umí dobře plavat. Tonda umí dobře plavat. Závěr: Tonda je ryba.

12c) Ukvapený závěr

Závěr z nedostačujících fakt. Příklad: Čekal jsem na ni do deseti. Řekl jsem si: Ta už nepřijde.

Tak se do toho dejte, výsledky uvedeme příště.

(pokračování)

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Zatímco Napoleon vyhlásil svou kontinentální blokádu evropských přístavů, Britové nelenili a snažili se regulovat obchod jinde, hlavně v Severní Americe. To se nelíbilo Američanům a tak došlo k Britsko-Americké válce (vyhlášena 18 června 1812 a trvala až do 1815, ač byl mír podepsán už roku 1814 v holandském Ghentu). A byl tady ještě jeden velký důvod: Britové totiž násilně impresovali námořníky, tj. násilně je rekrutovali do služby na svých válečných lodích. To se v Anglii provádělo tak, že se opilému námořníkovi vrazila (tzv. impresovala :-)) do ruky zlatka a už ho odváděli na loď, kde ráno vystřízlivěl, ale utéci nemohl, Byli daleko od přístavu a musel na lodi pár let sloužit za velmi těžkých podmínek. U Američanů to bylo jinak: ti prostě přepadali britské lodi na moři a námořníky unášeli. Britové ale zase podporovali Indiány v boji proti expanzi amerických osadníků na západ, což se Američanům nehodilo do plánů.

Hořící Bílý dům

Válka se skládala vlastně z řady vojenských výprav - jednu dobu se dokonce Kanadani dostali až do **Washingtonu**. Stalo se to 24 srpna 1814, kdy po vítězné bitvě u Bladensburku na popud kanadského guvernéra *Sira George Prevosta* došlo k pomstě za vypálení Yorku (nyní Toronto) v roce 1813, tedy hlavně budovy parlamentu a guvernérovy rezidence. Tehdy se totiž spalování civilních budov považovalo za nepřístojné - ovšem oficiální verze tvrdila, že důvody byly hlavně politické: bylo to poprvé od americké revoluce, kdy hlavní město Spojených států padlo do rukou nepříteli. Vojáci z Kanady (tehdy ještě nedílné části Britského impéria) vypálili Capitol i nynější Bílý dům, který pak musel být znovu z většiny postaven (1817) a podle barvy jeho nového nátěru - aby se zakryly stopy po požáru - se mu teprve začalo říkat, ano **Bílý dům**.

Válka začala pro Američany neslavně: invaze jejich generála **Hulla** z Detroitu v srpnu 1812 byla odražena generálem **Brockem**. Hull se s třemi tisíci vojáků stáhl zpět do Detroitu, ale Brock tam rafinovaně poslal špehy, kteří Američanům popisovali kruté skalpování Indiánů na straně Britů. A tak se 350 vojákům generála Brocka, podporovaným civilními dobrovolníky a Indiány podařilo dobýt i Detroit. Zatímco na americké dobrovolníky nebylo spolehnutí, kanadská milice se zasloužila velkou mírou o vítězství.

I druhá invaze z USA, v říjnu 1812 a to blízko Niagarských vodopádů, byla odražena u **Queenston Heights**, i když byl Brock při tom zabit. Některé americké státy odmítaly zúčastnit se války. a britská strana zase měla příliš problémů v Evropě s Napoleonem, takže se nemohla víc angažovat. A tak válku vedly na straně Britů

Bitva u Queenstone Heights

velkých severoamerických jezerech. V Kanadě se bojovalo v Ontáriu (tehdejší **Upper Canada**) a Quebecu (**Lower Canada**) a to na suchu i na vodě. Šlo o to zabrat důležité přístavy; tak například Britům se tím podařilo u jezera Erie zablokovat veškerý přísun zboží do Států ze západu. Také námořní bitvu v Quebecu na jezeře **Champlain** vyhráli. Válečné lodi tehdy křížovaly severoamerická jezera a sváděly bitvy stejně urputné, jako byly ty v Atlantiku. O jedné takové bitvě, malé, ale důležitější než ty ostatní si tu povíme . . .

V říjnu 1813 se ozbrojený škuner **Nancy**, pod kapitánem Alexandrem Mackintoshem, dostal do nezávidění hodné situace. Byla to jediná loď, která prováděla zásobování a námořní ochranu kanadské pevnosti **Michilmackinaku**. Je třeba si připomenout, že i jen jedna loď na jezeře znamenala velkou výhodu: byla to vlastně rychlá a pohyblivá pevnost s kanóny, dobře se přemisťující a schopná zasáhnout z jezera tam, kam by se pěchota po souši musela probíjovat hustým křovím, lesem či bažinami. Nemluvě už o tom, že mohla lehce potopit nepřátelské lodi, na kterých závisela doprava potravin, zboží i munice, tudíž i existence těch pevností na pevnině. . .

Po porážce britské Barclayovy flotily (měl 6 lodí) Commodorem **Perrym** (9 lodí) v září 1813 na jezeře **Erie**, Američané dobyli zpět Detroit a nám už zbývala jen jediná kanadská ozbrojená loď, a to právě **Nancy**. Tak to alespoň kapitánovi řekl velitel padesáti amerických dragounů a tak se už chystali Nancy v přístavu zajmout nebo při nejhorším potopit. Nancy zrovna kotvila na řece St. Clair, spojující jezera Erie a Huron. Americký plán byl jasný: Ontario, tato část Britské Severní Ameriky, se pak měla stát součástí Spojených Států, pochopitelně až by byl podepsán vítězný mír. K tomu ale bylo potřeba zničit nebo zajmout i zbytek kanadského loďstva, přesněji řečeno právě škuner Nancy i s jeho devítičlennou posádkou.

Nancy ovšem už nebyla žádná mladice, byla postavena v roce 1789 a navíc nebyla sama schopna odolat americké přesile. Američané posádce navrhli lákavé podmínky: vydáním lodí si měla posádka nejen zachránit život, ale i dostat svobodu a ještě nějaké ty pozemky k dobru. Kapitán předložil podmínky posádce, ale jeden námořník to řekl za všechny: "Jakou svobodu? Svobodu ještě máme a o svůj život budu raději bojovat, než se o něj doprošovat." Ostatní se přidali a jednohlasně se rozhodli, že se nevzdají.

Jak obraceli loď k severu, Američané začali na loď střílet a Kanadčané jim odpovídali svými malými šestiliberními kanóny. Zároveň se rychle vzdávali a zamířili do Huronského jezera. Američané je nepronásledovali - bylo už pozdě na podzim a v listopadu jsou na Huronu už pěkně bouře, dokonce stejně divoké jako ty v

Perryho vítězství na Lake Erie

kdysi v roce 1805 bojoval s Nelsonem u Trafalgaru, to ještě jako čtrnáctiletý plavčík. V této válce se vyznamenal, v květnu 1814 odvážně přepadl pevnost Oswego ve státě New York. A v červenci se už s 22 námořníky a vojáky Královského regimentu z Nového Foundlandu vydal po souši z Kingstonu, ležícím na jezeře Ontario, k zálivu **Gregorian Bay** na Huronu. A 2 srpna se potkali v ústí řeky Nottawasaga s naší Nancy, která tam kotvila.

Nancy, podle současné kresby

očekávala Anglie od svých vojáků i nemožné. Odvážným Kanadánům se podařilo vyhnout se americké blokádě a přepádlovat Huronské jezero ve člunech na druhou stranu, zpět do Michilimackinacu (a to je 360 mil po vodě, pochopitelně ale asi měli i nějaké plachty). Zatímco se americká **Niagara** vrátila na Jezero Erie, **Tigřice** a **Škorpion** zůstaly jako jediné zbrojené lodi na Huronu, a to ovšem znamenalo i jistou zkázu pro pevnost Michilimackinac. A tehdy Worsley přesvědčil velitele pevnosti plukovníka Mc Doualla, že by je bylo možno americké lodi úspěšně přepadnout: kotvily totiž pořád u ústí řeky Nottawasaga.

severním Atlantiku.

Nancy se bezpečně dostala do poslední kanadské pevnosti na Huronu, Michilimackinaku. Tato pevnost, původně americká, byla zabrána náhlým přepadem z Kanady už 17 července 1812, tedy hned měsíc po vyhlášení války. Vypadalo to, že na jaře Američané zaútočí a bude po válce. Pevnost sama totiž potřebovala zásobování a to jim mohla umožnit jedině Nancy, dovozem z přístavu Sault St. Marie na severu, tam kde hraničí Huron s Hořejším jezerem. Ztráta tohoto spojení by také znamenala ztrátu obchodu s Indiány na západě.

Zbýval teda už jen zázrak, ale k tomu právě došlo. Byl to poručík **Miller Worsley**, který

Američané opravdu napadli kanadskou pevnost Michilimackinac, ale až v srpnu. Pevnost bránilo 140 vojáků, většinou Britů, kteří sice útok odrazili, ale Američané se rozhodli je vyhladovět. Proto vyslali tři válečné lodě z Detroitu - **Niagaru**, **Tigress (Tygřici)** a **Scorpio (Škorpion)** - celkem s 18 kanóny velké ráže 32 liber - aby uspořádali lov na Nancy. Obchodník kanadské firmy North West Company (podle velikosti druhé hned po Hudson Bay Company, které také původně Nancy patřila) však Worsleyho včas varoval. Ten pak uschoval **Nancy** v záhybu řeky Nottawasaga a stačil ještě v jejím ústí postavit obranný srub.

14 srpna Američané připluli a hned spustili kanonádu ze všech tří lodí, zatímco z pobřeží jim nesměle odpovídaly dvě 24-liberky a jeden šestiliberní kanón Kanadánů. Worsley měl sice 31 námořníků, 22 vojáků z Nového Foundlandu, tzv. Newfoundlanderů a 44 Indiánů, ale proti němu stálo 500 amerických námořníků a mariňáků od námořní pěchoty. Když se podařilo Američanům přeplavit jejich těžké kanóny na pobřeží, Kanadáné zaklínovaly své kanóny, sebrali raněné a odešli, když ještě předtím spálili srub a s těžkým srdcem potopili svůj škuner **Nancy**. Ještě než klesla do vln, zasáhl jí americký šrapnel a začala navíc i hořet.

Situace byla bezútesná, ale v době Nelsonově a Wellingtonově V září se Worsley vrátil s devadesáti muži k Nottawasaze stejnou cestou zpět opět ve člunech.

Mapa vodních cest, vlevo nahoře pevnost Michilimackinac

vzdali. Během pěti minut se tak Kanadáné stali pány Huronu. Hned také lodi přejmenovali: z **Tigress** se stala **Surprise** (Překvapení), a **Škorpion** dostal hezké jméno **Confiance** (Sebedůvěra), podle francouzské lodi, kterou zajal v Quebecu americký kommodor Yeo.

Situace se obrátila: Kanadáné se se svými silně ozbrojenými loděmi byli neporazitelnou silou na Huronu. Porážka Američanů na horních jezerech měla ovšem velký význam: zabránila útokům USA na tehdejší západní hranici Kanady, získala zpět důvěru kanadských Indiánů a navíc umožnila další osidlování Ontaria a i území na západ od něho. Kanadán **Alexander Mackenzie**, sice došel jako první k Pacifiku už 20 července 1793 (daleko dříve, než Američané), ale ještě to trvalo dlouho, než nastal opravdový velký tah na západ přes Skalisté hory, který skočil tím, že území Britské Kolumbie připadlo Kanadě a ne Spojeným Státům.

Worsleyho vítězství také přivodilo mírové vyjednávání v roce 1814 - kdyby k němu nedošlo, byla by asi dnes Kanada o něco menší. V celé válce padlo asi 9 tisíc na Britské straně, 11 tisíc na americké, ale odhady jsou zřejmě nepřesné - záznamy byly tehdy neúplné.. Protože samotná Worsleyho akce si vyžádala jen devět mrtvých a patnáct zraněných, řekli by se, že to teda byla spíše bitka než bitva.

Jenže nejde o počet mrtvých, ale o následky. Malá skupina odvážných tam tehdy dokázala víc než tisíce padlých vojáků. Byla to také poslední námořní bitva na jezerech, i když se ještě pak trochu bojovalo na souši. Celkem desetkrát Americká vojska překročila kanadskou hranici a pokaždé byla zahánána zpět. Válka nejenže nepřinesla územní změnu oproti staré hranici z roku 1783, ale navíc uspíšila proces sjednocování kanadských provincií v jeden velký stát a dala nový pocit hrdosti a spolupráce Anglo i Frankofonů. Po válce byly obě pohraniční zóny demilitarizovány a za tři roky budeme oslavovat 200 let nepřerušného míru mezi Kanadou a USA.

Poznámka: Dvě americké válečné lodi z té války, **Hamilton** a **Scourge**, které se potopily v bouři na jezeře Ontário v roce 1813, byly nalezeny v roce 1973 a to v kanadských vodách. Byly později vyzdvíženy a umístěny do muzea v St. Catherine v Ontariu.

Zbytky potopené **Nancy** byly objeveny už v roce 1911 u Nottawasagy, vrak lodi byl v roce 1927 vyzvednut a dnes je v malém muzeu na **Nancy Island**, písčivém ostrově, který se zatím kolem potopené lodi vytvořil.

Nechtěně jim stiauci ulehčil i americký poručík Turner, který svoje loďstvo, jen dvě lodi, ještě navíc rozdělil. 3 záti využil Worsley příležitosti a a napadl **Tigress**. Čtyři čluny, plné námořníků a Newfoundlandců, se tiše přiblížily k zakotvené lodi. Když je odtamtud zpozorovali, byli už jen deset metrů vzdáleni. Nastal lýtý boj, padli 3 Američané a dva Kanadáné, ale nakonec se 30 zbývajících Američanů vzdalo a loď připadla Kanadánům.

Od zajatců se pak dozvěděli, že **Škorpion** kotví několik majlí dál. Použili americkou vlajku jako kamufláž, Newfoundlandci si navlékli na své červené kabátce šedé pláště, lodní důstojníci pak ukořistěné uniformy Američanů.. Jenže jak se teď už kanadská **Tigress** přiblížila, nepřátelé poznali o co jde a **Škorpion** na ni začal pálit ze všech kanónů. Ale to už také Newfoundlandci stačili přeskočit na palubu a jejich šavle a pistole stačily zabít pět Američanů, než se tito

S přicházející svatbou v britské královské rodině si připomínám jednu událost, jinak řečeno příležitost, kterou jsem z nedostatku mé prozíravosti kdysi promarnil. Nešlo o nic méně, než o to, že jsem se mohl stát členem britské královské rodiny. Ano, té samé, co teď chystá tu svatbu. . .

Celá historika vlastně začala v roce 1969, kdy jsem ilegálně opustil republiku. Ilegálně, jak se tehdy říkalo a hned také musím dodat, že jsem se tam vlastně i ilegálně narodil, to proto, že jsem předem neupozornil úřady, že tam hodlám přebývat. Pravda, v době mého narození tam ještě komunisté nevládli, ale to mě nijak neomlouvá, i když se naskýtá se zajímavá právní otázka, jak jsem mohl republiku opustit ilegálně, když jsem tam už od začátku vlastně ani nebyl legálně, rozuměj bez povolení pobytu . . .

Protože po spřátelené invazi se z republiky vlastně stal jeden veliký zajatecký tábor obehnaný ostnatým dráty s cizími vojáky všude možně, rozhodl jsem se ji opustit. Je přece povinností každého vojáka – i záložáka - snažit se utéct z nepřátelského zajetí, což jsme tímto učinil. Předem jsem se ovšem neptal, což bylo kvalifikováno opět jakožto ilegální. Jenže kdybych se ptal, povolení by mi stejně nedali, takže o legalitu tu vlastně nešlo. Protože ale už v té době zase samopaly pohraničnicků mířily jen dovnitř, tj. do republiky a ne ven, jak by to u pohraniční strážě normální člověk očekával, nemělo tedy ani cenu pokoušet se hranici přejít pěšky či přejet autem.

Nezbývalo tedy než ji prostě přeletět. Jako záminku jsem použil turistický výlet Čedoku za účelem návštěvy vybombardovaného města Coventry v Anglii. Tak jsem to také nahlásil na vojenské správě, neboť jsem od nich potřeboval povolení vycestování. Dali mi ho a prý abych jim po návratu vše vyprávěl. Ten návrat se rozumělo samo sebou, asi jako když vězeň dostane dočasnou dovolenku z věznice. Povolení přicestování se tehdy kupodivu nežádalo. Zde tedy také veřejně přiznávám, že jsem se jaksi do onoho vězení zvaného Socialistická republika nevrátil včas. Nebylo to proto, že bych měl býval špatnou paměť a vrátit se snad zapomněl, ne, já jsem si návrat jen o hodně prodloužil. A když jsem se po více než dvaceti letech vrátil, chtěl jsem to těm vojenským pánům vyprávět, ale vojenská správa už tam nebyla . . .

V Londýně jsem nejprve dělal jako slévač hliníku a obsluhoval vstřikovací švýcarskou mašinu, patrně ještě z doby Viléma Tella. Situace tam nebyla zrovna nejbezpečnější a když jsem si popálil boty od roztomilých rudých kuliček hliníku, která běhaly po podlaze a vypalovaly tam něžné stopy, začal jsem si hledat místo jinde, na lepší úrovni. Našel jsem ho, dokonce na velmi vysoké úrovni: umýval jsem okna ve výškových budovách. Přiznám se, že to byl job, na který mě Karlova Univerzita jaksi dost nepřipravila, ale nevyčítám jí to :-). Nejprve mě sice odmítli, že jsem „převzdělaný“, tož jsem jim řekl, že u nás doma dělají doktoři i v kotelnách. Zasmáli se - mysleli, že si dělám legraci, tak jsem jim raději řekl, že jsem možná převzdělaný, ale be zpráce bych byl ještě i podvyživený. Už se dál neptali a vzali mě.

Po pěti měsících jsem konečně dostal povolení z Kanady, že mohu přijet jako „landed immigrant“, oni to totiž rozlišují - to s „i“ je jako do Kanady, to s „e“ je z Kanady ven. Práci jsem sehnal v Montrealu během čtrnácti dní, dokonce už jako technik – ale na inženýrskou licenci jsem musel čekat dva roky, i když mi Karlovu univerzitu uznali hned - musel jsem dělat zkoušky z finanční počtů a jiných kanadských specialit . Plat už u technika byl dvakrát větší než ten v Anglii, takže to šlo.

A tady se konečně dostávám k mému příběhu Na jaře přišlo psaní z Anglie, že jim musím poslat daňové přiznání za tu dobu, co jsem tam dělal. Defakto to udělali za mě a napsali mi, kolik mám ještě zaplatit. Suma byla daleko větší, než jsem čekal. Strhávali mi sice daně už tam, takže sjem z tooho zbytečku sotva stačil uspořít na letenku z Londýna. Navíc jsem tam nebyl celý rok a napasovali mi daň jako kdybych byl člen horních třiceti tisíc :-). Očekával jsem tedy, že dostanu něco zpět a ne naopak. I napsal jsem jim, zda by mi nemohli udělat nějakou tu slevu.

A teď přijde finále. Odepsali mi, že jsem tam nebyl půl roku, ale jen pět měsíců. Na tu dobu prý žádná sleva není a že jediné dvě výjimky jsou *váleční veteráni* nebo *členové královské rodiny*. No a já jim blb, jak jsme byl našťvaný, jsem jim odepsal, že jejich nabídku nemohu přijmout, ani tu první natož tu druhou. Takhle se zahazují příležitosti, které má člověk jednou za život . . .

Kupodivu ale víc už na mě nenaléhali a vsadím se, že mi pozvánku na tu svatbu také asi nepošlou . . .

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

NOVINKY:

- * E-booky pražské městské knihny lze stáhnout [zde](#)
- * Naše kniha ARTIKULACE (fejetony Jansana o českých umělcích, v PDF) je ke stažení na stránce [Artfóra](#) - díky Vám, přátelé, vaše stránka je skvělá.
- * Mladá Fronta vydává na Netu týdeník časopis záhad a zajímavostí, nazvaný **VTM**, který je možno celý stáhnout zdarma **do PC i do čteček**. Je ke stažení [zde](#) a tam vpravo ťukněte na obdélník "Pro Kindle, iPad a jiné čtečky". Objeví se nová stránka a tam dole pak najdete jednotlivá čísla z archivu ke stažení. Vydání jsou formátována "pro Amazon Kindle a aplikaci iBooks v iPadu či iPhone, formáty MOBI nebo EPUB". S PDF není žádný problém. **Calibre** čte EPUB, ale addon EPUB pro Firefox mi dává chybu. Objevil jsem též dobrou čtečku EPUB zadarmo, zvanou **FBReader**, najdete na Netu. **Mobipocket reader** by to měl též číst - ale nevím, asi mám starší verzi, ta EPUB nečte. **Open Office** má addon na konverzi do EPUB, ale EPUB samotný zatím asi nečte. To vše ale nemá v VTM nic společného, naopak jejich časopis je výborný! Už tam mají deset letošních čísel a mohou vám je zdarma zasílat i e-mailem (první číslo jsem už dostal). **Gratulujeme redakci k této zajímavé novince!!**

Dnes si popíšeme další čtečku značky KNO a povíme si, jak je to s půjčováním elektronických knih.
KNO.

Čtečka **KNO, Inc.** je vyráběna v Silikonovém Údolí v Kalifornii a není to pouhá čtečka, ale jak uvádí prospekt, je to „**digitální textbook/studentská platforma**“. Když si přeložíme to nesmyslné lingo, je to prostě pomůcka pro studenty, hlavně vysokoškolské.

Je tedy převážně zaměřena na akademické zákazníky, ale užijí jí i středoškoláci a to i po graduaci :-). Prodává se s jedním nebo dvojitým (skládacím) displejem. Firma má napojení na různá pedagogická a jiná nakladatelství, která prodávají skripta a učebnice či textbooky. Tak je to např. v USA a Kanadě *McGraw-Hill*, *John Wiley & Son*, *Pearson* a jiné. Jak by to bylo s českými nakladatelstvími, to ještě nevím, ale jistě by se připojila i česká

vydavatelství učebnic a skript.

Neříkají tomu počítač ani čtečka, ale **tablet** (český název se asi teprve razí, je to vlastně elektronická studijní pomůcka se **čtečkou skript a učebnic**). **KNO** má touch screen , tj. ovládá se dotyky a ne, neviděl jsem tam klávesnici (patrně ale má možnost zobrazení optické "touch" klávesnice). Jak vidíte na obrázku, má tam kalkulačku,

kalendář, přístup na Internet a email, čtečku e-booků a skript, různé složky a úschovny dat a flashcards - to je elektronická verze oněch žlutých lepivých lístečků, to vše je ovšem jen v softvérové verzi :-). Jednotlivý displej má diagonálu 14,1 palce (35.8cm) , dvoudisplejové KNO má dvě takové a dají se zavřít jako kniha, jinak řečeno, asi jako běžná skripta. Má 16 giga memory pro data (lze rozšířit!), operační systém je Linux či Webkit (to je open source netový browser pro Mac OS) a podporuje HTML5 i Adobe Flash10. Text a obrázky je možno stahovat přímo do čtečky.

Majitel **KNO** může pak kamkoliv psát poznámky pisátkem a pak je uložit (a čtečka má asi digitální rozpoznávač). Lze tedy nejen v oněch naládaných skriptech nejen podtrhávat, ale i čmárat, což větší část studentstva ocení – já bych to kdysi ocenil já, kdybych něco takového měl, tady se ty čmáranice dají lehce vymazat :-). Skripta jsem totiž kdysi nejen četl, ale i psal (viz moje kniha **UMÍME SE UČIT?**, napište si e-mailem o link ke stažení zdarma - ale nezapomeňte uvést důvod!).

Zřejmě se dočkáme i toho, že se budou skripta psát přímo jen v elektronické verzi – třeba i formátově právě pro tuto velikost displeje, která je podobná velikosti skript. Na rozdíl od obyčejných ebooků to může znamenat, že si to studenti rychle oblíbí a bude to konec papírových skript. Ostatně kdo by chtěl s sebou nosit 5 i více kilogramů potišťeného papíru? V současné době je už zájem takový, že musíte čekat na nabídku od firmy, abyste si mohli **KNO** objednat.

PŮJČOVÁNÍ EBOOKŮ VE VEŘEJNÝCH KNIHOVNÁCH.

Nevím jak kde, ale naše místní knihovna v Kincardinu to už dělá. Ano, půjčuje zdarma elektronické knihy. Přesněji řečeno ona sama vlastně ne, musíte se přes ni dostat na stránku *OverDrive*, což je firma, která má smlouvu s knihovnamí Ontaria a dovolí vám, abyste si knihu vypůjčili. Je to podobné jako u knih papírových nebo pro audio CD či DVD video. Kdo má legitimaci knihovny s číselným kódem a heslem (PIN) – což už mám, osm let – nic víc už nepotřebuje.

A co je ještě lepší: nemusí nikam jezdit, aby si knihu vyzvedl či vrátil. Knihu si prostě stáhne na netu a ona se sama (plus její kopie, ano, bohužel :-) za 14 dní vymaže. Je o to pochopitelně velký zájem, ale asi nebylo snadné přesvědčit vydavatele papírových či elektronických knih, že na tom půjčováním neztratí velký zisk. Pochopitelně se za to musí platit a normálně by to zaplatily knihovny či čtenáři, - zde ne: ministerstvo kultury na to dalo bohatý grant, takže neplatí čtenáři nic. Tedy jako u normálních knih.

Ovšem už jsou tu určitá omezení: každá kniha má jen určitý počet “výtisků“ tj. jen určitý počet čtenářů si může knihu vypůjčit ve stejné době a každý ten výtisk je po vypůjčení na 14 dní zablokovan. Nakladatelé to zdůvodňují celkem legračně tím, že totiž normální papírová kniha se ohmatá a půjčováním poškodí, takže si za čas musí knihovna koupit novou a tím dá nakladateli vydělat. Nu nevím, snažil jsem se „ohmatat“ některé mé elektronické knihy, ale nějak mi to nešlo :-).

Ovedrive má spojení s nakladateli, dnes už je jich přes tisíc, používá různé formáty e-booků a co víc: knihy si můžete uložit a číst v PC nebo je ještě pak převést do čtečky. Další kopie se nedoporučuje dělat, je to zbytečné: knihy jsou chráněny tzv. **Digital Rights Management Softvérem DRM** (něco jako už mají CD a DVD, o tom si povíme příště). **DRM** zabraňuje čtení kopií nebo dokonce už i jejich výrobu. Každý čtenář může mít najednou vypůjčeno až pět knih, ale ruku na srdce: já např. stačím přečíst za 14 dní sotva jednu, mám ještě stovky jiných věcí na starosti :-).

Zde se také dostávám k určitým výhodám a nevýhodám vypůjčování
Nejprve ty **nevýhody**:

- 1) Krátký časový limit - papírové knihy mají 3 týdny a dá se to ještě prodloužit. Ebook, který se sám vymaže, prodloužit už jaksi nejde – může se ovšem půjčit znova (možná :-)
- 2) U některých knih je jen jeden „výtisk“ na netu, ale u papírových knih si lze knihu zálohovat předem a jste v pořadí. To lze patrně zařídit i u e-booků, ale i tak je to otrava.
- 3) Čtenář musí mít vlastní PC nebo čtečku, v některých případech obojí. Papírová kniha se dá hned číst – pokud znáte jazyk :-) – ale elektronická kniha nemusí být zrovna ve formátu, který vaše čtečka (nebo PC) a musíte to konvertovat (pokud vám DRM dovolí). Jednodušší je tedy vybírat jen knihy ve všeobecně použitelném formátu (PDF či EPUB)

4) Nahlédl jsem na netu na seznam knih k vypůjčení, jsou to vesměs zcela jiné knihy než zrovna bestsellery či knihy roku :-). Sotva bych si asi sám vybral, je tam ale hodně dívčích románků :-). Většinou v knihovně sháním knihy vzácné, starší nebo takové, které už nejsou na trhu. Ty jsem pochopitelně v „elektronické půjčovně“ nenašel. Zato je najdete bohatě na netu, jako třeba v Gutenbergovi.

5) Kindle také půjčuje knihy na 14 dní, ale počítám, že za to od nás něco chce. Zato ale bude mít bohatší sortiment :-).

A teď ty plusy:

1) Jak už jsem řekl, vše jde dělat přímo z domova, to je výhoda nejen pro invalidní či přestárlé čtenáře (jako jsem já :-), ale pro každého, kdo je hodně zaneprázdněn anebo moc pohodlný. A pokud někomu oněch 14 dní nestačí, pak je ovšem otázkou, zda takovou knihu není lépe zakoupit než si ji půjčit.

2) Omezí se tím ovšem i čas při zbytečném papírování v knihovnách. Lesy se neušetří, protože byrokracie si už vymyslí něco jiného, na co potřebuje hodně papíru. Poznámka: Je to směšné, ale s příchodem emajlové pošty se například zvedla spotřeba papíru. Ano, zatímco by stačilo poštu jen přečíst, případně uložit jen elektronicky či na CD, hromada lidí si ji tiskne:-). Když ono je to tak pohodlné, co?

3) Zkušeností s jinými formami elektronických výpůjček (audio, video) jsem ale zjistil, že tam mají knihovny daleko menší sortiment než u papírových knih. Jak to bude vypadat časem u ebooků, to se ještě uvidí, ale rozhodně to poroste. Jisté je, že čtenáři si budou dělat také svoje knihovny. Stejně jako u lahvového piva, které je je pohodlnější mít doma než chodit pít do hospody.

4) Lidé si budou dál hodně půjčovat papírové knihy, ale o to nejde. Ebooky tu jsou a budou.

Já sám jsem se k vypůjčování ebooků ještě nedostal. Až to udělám, dám vám vědět.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)